

89-3

L 521

P. ERMANIS

ES ŠAUBOS,
ES TICU

LETAS MAZĀ BIBLIOTEKA

№

26/27

B, L

ESTABLISHED
1850

LIBRARY

1850

No

89-3

521

dubl.

L
810

Pēteris Ērmanis

BIBLIOTEKA
MAZĀS NĀCIJAS

Es šaubos, es ticu

Dzejojumi

1920.—1922.

LETAS MAZĀ BIBLIOTEKA

Vija Lāča Latv. PSR
VALSTS BIBLIOTĒKA

86

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

~~98-17.338~~

0309057746

1920-1928

LĒTAS MAZA BIBLIOTĒKA

Pilsēta un lauki

Lauki —

Cik šķitāt jūs man sneegskumji, atgriezoties
pee jums!

Ceetumi bāli ar tālzilām, rekviemus šalcošām
mežu seenam!

Bet runat tad sāka jūsu mēmums, kad bridu es
jūsu sneegu:

„Gūstā tu esi nu atkal, eeslēdzam tevi mēs!

„Rudzu maizīgais spēks, meežu omulība kuplā,
auzu skarainais veeglums, linu vijība zilzeedainā!

„Vasara nāks, darbs nāks un preeks, aizmirsti
akmeņus! Nolādi puteklus!“

Klausijos lauku balsī glaimsaldā, apreibis klīdu
šais klajos.

Bet —

Svilpeens notric, klau, gaisā, lokomotives svil-
peens, notricu viss es līdz tam!

Spalgaiss šis svilpeens! Atmiņas! Auto eelā kā
rēc, pilsētas vērsis kā mauro eelas trauksmē!

Un redzu es Pilsētu atkal vilinošo, daiļdaiļo, un
sauc mani rudzlauks sneegvizošais, peederu varam
es divām.

Un balss kāda dvēselē eešalc, vārdu man dvēselē
eešalc, vārdu miļo, visleelo!

Sinteze! Sin—te—ze!

Novembra vējš pilsētā.

Drāzās no laukeem kailajeem vējš, lelais novembra vējš — sabijās mazleet, aprāvās mazleet.

„Atkal šīs akmeņu grēdas, koku tik maz, meža nekur, savādeē veesuļi, mazee, tvanainee, svilpo virszemes akmeņkaltas, svilpji, skraida kā traki!“

Sabijās vējš, noskaitās tad: „Rādišu jums es! Pilsēta! Kultura! Preekš manis ne salmu jūs goda!“

Auro kā viņš nu! Cilindris pilsonim noslīd, cilindris, dzīvs nu viņš kļuvis un ritošs:

„Brīvs es un veegls nu veenreiz. Kungs mans, he, he, kā jož nu man pakal!“

Cinisks vecais top vējš, rausta, cilā, planda damam viņš svārkus: „Jauki jums vēdekļi nu no jūsu pašu kleitam!“

Dejo, greežas viņam par godu notrauktās lapas, šee spociņi sīkee, miroņi smejošee, mazee.

Magazinu brāžas viņš logos, karogus rausta viņš dusmigs. Redakcijās viņš eekauc, raksta kur četrāči teevi, sejam svarīgi mulķām.

Parlamentā, durvis kad ejot kāds vārsta, eepūš viņš, karsušas atskaidro galvas.

Niknumā nevēro nabagos, skrandainkailos viņš, tos, kas lūdzas tam, draud tam stingstošiem pirksteem.

Lepni klausas viņš, laucineeks vecais, salmkaudžu plūkatajs, runā kā pilsētas ļaudis:

„Šodeen cik vējš gan ir skarbs, šodeen kāds vējš gan ir spēcīgs!“

Slepkava.

Balade.

Nāk astoņdesmitos Mārtiņš Meežulauks jau, izsīkst jau spēks, jaunība tālaka top, mīļaka top, ikdeen, ikdeen.

Sešdesmit sešu seenalaiku svelmes! Linnārka drebūji drēgne!

Peedarbu putekļblāķi milzīgie, elpotee gadgados, veiktee gadgados!

Sprigulcirteenu dullums spēcīgais! Kamansleecēs čirkstošo zeemu dzeesma!

Veenmēr pastalādas, pastalādas veenmēr un izkapšu skaudrums.

Zeme un saule par visu, smiltis, zeme irdenā, svētnolādetā!

Vidzemes stūrī te, mežos, mūžs aizritis gašais. Runā, daudzina visi garģarajā mūžā, dūc kā baznīcas tālas zvani:

Rīga! Rīga!

Deeviņ! Deeviņ! Mūžam jau gals, nav Mārtiņš Meežulauks bijis vēl Rīgā!

Bet nu reiz Rīgā viņš ir, uz eelas viņš ir, brīnumos un šausmās!

Šausmas!

„Ko tās mašīnas nešpetnās, autobīli trakee tā laksta? Jaeet nupat, lūk, pār eelu, uzbrauks elleskāss virsū!“

(Automobīli! Vairas ikveens jūs, eelas brīnišķee diktatori!)

Un redz jauns auto Mārtiņu, eekarst, eedrebas: „Tas ir viņš!“

Laucineeks! Zemes milžu pēdejais! Pretneeks!

Samīt! Satreekt! Nost! Nost!“

Šofers apreibis, bāls, vadību neprot vairs savu:
„Velns kāds ar mani, mašina skreen, sabrauks,
lūk, veco to vīru!“

Un nevar glābtees Mārtiņš Meežulauks vairs,
pūķis virsū tam skreen, svilpj, svi — i — i — lpi!

„Vai Dee, ļaunais kā kauc! Ak, pal — — —“

Beigts Mārtiņš Meežulauks ir, Rīgas eelas bruģi
asinis slaka, druvmežainās vecās.

Bet sūmina ceenībā Mārtiņa slepkavu auto citi:

„Gods tam un slava!

Kavis laucineeku viņš, laucineeku, pilsētas nezi-
nošo, pēdejo lauku milzi viņš veicis!“

Jaunā laucineece Rīgā.

Pār marta sneegu irdeno, pār marta strauteem viņaineem drošs, precīgi sārts rīts plešas.

Un lakatiņš baltais, ruden pirktais, ap galvu man un vaigi rīta dvesmā man sārta.

Uz tēva vezma es sēžu un, eebraucot Rīgā, man reizē svinīgi, baigi un jautri.

Kā te dūc viss, kā dun te un dārd, simts acu ja būtu, redzet, uztvert nespētu visa tomēr.

Kur tālu, tālu mūsu mežmalas sēta pazemīgā nu šķeet man! Un mātes balss gādīgā: „Vaj salti veen nebūs tev braucot?“

Mēs braukuši četrdesmit verstes, Rīga jau tāla nav, tak pirmo reiz Rīgā es braucu. Bet man ir jau sešpadsmit gadu.

Vai Deeviņ! Ak velns! Triju leelo tirgu te burzma, te nami veens otra ēnā, bet gaismas tak netrūkst.

Gan kaŗš bija mums tuvu, gan zaldati piņu pinēs pelekās, zaļās greezās, bet viss tas nemeers ne tāds bij.

Nu mājveetā mēs, tēvam pārdot ir veices, precīgs viņš, vadaja mani pa eelam.

Un bij man, kā reizēm pa sapņeem, kad ir gan kā bail un tak jauki un gribas, lai neskreen tik ātri tas jaukums, bet velti!

Nu tāls vairs nav vakars, tēvs gurdens, grib laikus pee meera, jo gaismiņā mājup mums jabrauc.

Es izzogos vārtos, es stāvu un skatos, skatos, skatos.

Kas jaunkundžu te un meitu un damu un kungu un puišu tek garām!

Bet seevišķeem papeži augsti vaj viseem un

cepures — mazas, leelas, baltas, sarkanas, zaļas, melnas!

Un visi — leels tas vaj mazs, vīrs tas jeb seeva, tā steidzas, tā steidzas un nepamet aci, kur es te stāvu!

Un tee automobiļi aizsvilpj, aizskrej kā vāgos pārvērsti vēji, kā veesulī, pārkalti ratos. Ne miņas vairs paleek ne ziņas!

Tad aizpeld un atpeld ta zvanošā laiva, tas sauszemes stiklseenu kuģis, ko tramvaju nosauc.

Un cilveku pilns tas un steidz. Steidz bez jēgas, steidz bez maņas, steidz ikveens te un visi!

Tu žē! Stāvot te, skatotees te, manī kas mostas, manī kas greežas, kājas kā cilajas pašas, gribas man izeet uz eelas, ritet un steigtees teem līdzī.

Es jūtu, manī kas eeviļas, eeplūst no eelas šās, no pilsētas, no Rīgas.

(Vaj tas gan tas pilsētas velns, ko vecčaudis mājās peemin.)

Un gribas un gribas dotees teem gājejeem līdzī, steigtees, ritet veen kopā ar teem, būt ar teem veenai!

Paspīd mājas vēl atmiņā, mātes vaiga laipnās grumbas, eešalc sila šalkoņa zilā, bet viss tas tik vājš, nespēs manī tas izglābt.

Nāks laiks, mani pilsētas velns sagrābs, nelaidīs prom vairs ne mūžam!

Rīta naidis restoranā.

Lēni, veegli kad vijas nakts tumsā rīta bālums,
Plītneeki beidzamee rimuši kad ir jau trakot,
Klusas skumst restorantelpas.

Deevnams var vaj sāpigaks būt, klusaks?

Pēkšņi sakustas viss, atdzīvo viss.

Galdiņi apaļee runat sāk, marmorgludēe, sūrotees,
vaidet:

„Cilveka nav vēl neveena, būs drīz, būs!

Varmākas reebigee nāks pee mums, cilveki muļķee,
rupjee,

Apsēdīs viņi mūs atkal, rokas virsū liks netīrās,
apkrautās lāsteem, daudzīs ar dūrem!

Dvēsles tee nesaprot mums, apvaino mīlīgos,
apaļos, maigos!“

Biljardgalds gremžas tad nikns, smagais, pārvilkts
ar mīkstumu zaļu:

„Mocits kā es! Dzenā bumbas tee netikli draiskās,
sīt ar tām mīksto man meesu!

Cilveka raditi mēs, nesaprot viņš mūs, moca veen,
nīstam to, nīstam!“

Klaveeres eeraudas kaktā, ceenībā klausas ikveens:
— (Pudeles pilnās pat bufetē godbiju sajūt) —

„Spēlē tik neprašas mani! Svētumu manu kas
izcels?”

Sen jau dus manī svētums, gaida un sēro.“

Lāstus visi nu izkleedz izmisā, naidā:

„Atreebt! Kas atreebs? Atreebt! Kas atreebs?“

Balsis no pudelem nāk, balsis no glāzem nāk,
šlakstošas, šķindošas:

„Mēs atreebsim! Mēs!

Atreebsim mēs kā vakar, aizvakar, allaž!

Dzēreens dzēligi kairais, ģenijs mūsu, velns mūsu
cilvekos sūksees.
Peedzersees, neecigs būs, streipuļos, netīrs būs,
zems būs, būs smeeklīgs!
Mocīs mūs, sāpes būs, smeesim kaut sāpēs:
Cilvekam smeesim, tēvam, kas nicinams simtkārt
par bērneem.“

Dzejneeks ķelneris.

Bet kāds gan mans pārkāpums bija?
Nezinu. Zīnu tik to: slikts mans advokats bija,
vājš viņš bija mans aizstāvs

Prāvā tai, Liktenis-teesness kad teica:
„Dzejneekam sods šim teek uzlikts veesnicā
kalpot!“

Bet kāds mans nozeegums, grēks kāds, kas man
to pateiks?

Un nu es pilsētā esmu, restoranā, krādziņa spo-
dra, noskūts man ģimīs.

Bērnība, lauku skoliņa, mātes balss, trīcošee
glaudi, pirmā par citām mīlakā skuķe —

Viss tas nu neskaidri tāls kā miglota vasaras
plāva.

Esmu es veesnicā, dvēsele ceeš man tik slima, tik
slima.

Jūtu, es veens no teem, ko par dzejneekem dēvē,
bet dzeesma man nevērpjas vārdos.

Beedreem es svešs, druknais viršķelners nee-
redz mani.

Veesnicas meita nicina mani, šī sīkā, izskats vājs
tai un bēdīgs kā slimstošai vīstai.

Edeens un degvīns; cepešu, zupu, kāpostu, liķeeru,
konjaku tvanos es reibstu.

Edeens visvarenais! Vara kāda šaīs sveestmai-
zēs, šaīs šķiņķos, uz bufetes kļrautos!

Sajūtu to es, pulkstens kad divpadsmīt, redzu, kad
veesus pee galdiņeem sēžam, pusdeenas gaidot
ēstkārē mocoši saldā.

Ak kā tee dusmotos, jūtas ja savas teem nestu es
daktiļos, trochajos tērtas!

Un šķeet man šī veesnica pasaule visa, leeks kur
ir dzejneeks, bet vajadzīgs ķelners —

Un nesu es ēdeenus, nesu šņabjus un vīnus, pa-
ceešu rupjības, kaut dzeramnauda deg un kaist
manos pirkstos.

Paceešu visu un baidos tik veenu:

Kad tikai neatlaiž mani restoranīpašneeks stin-
grais, skatas viņš šad tad uz mani kā šaubās. —

Ak, tad es klejotu eelās kā kāds, kas no zemes ir
izdzīts un kosmosā klaiņo bez ceļa!

Burtliči.

Vēršu drukatavas logā es acis, skatos no eelas.

Burtliči strādā; Kulturas maizneeki maizi cepj,
garigo, veido to no svina mīklas.

Burtliči! Slimi kaistošas acis, šauras eerautas
krūtis, netīri spīdošas rokas, zilas strādneeku blūzes.

Runā par algas izmaksu tee, runā par arodbeedri-
bas sapulci pēdejo.

Svētdeenas balli tee peemin, runā par degvīnu,
alu, par saveem skuķeem runā.

Burtliči! Tēlā cirstu es tevi, būtu ja skulptors.

Tēlā, kas blūzē zilā, svina saēstām acim, netīrs,
vispasaules grāmatas, avizes, skrejlapas, plakatus
nes savos plecpos milzigā kaudzē.

Atlants dīvains, zemeslōdi literarisko savos ple-
cos nesošs!

Mazpilsēta.

Ciņas mūžīgās, pilsētas un lauku ciņas, pameera veeta!

Lauku un pilsētas izligums tavos namos, eeliņās tavās un dārzos.

Meers tevī kāds, augošā tu, vēl vakar tev vārds bija: meestiņš!

Grēkā pat meerīga tu, postā pat rāmums tavš dzīvs, tirgotāju resnlēpīgo, amatneeku zocialistisko, skaistuļu naivkoķeto mītne!

Klaveerākordi nō loģeem taveem vakaros viņo kā! Lauku tuvo dvesma šalz dārzu tavu lapās, ligo ap izkārtņem, skatloģeem.

Tirgū veen nervoza tu! Kā sivens milzīgs, veenveeniģs tād kveeč tu!

Bet nomales tavas, nomales smirdošās, līdzīgas mazām ellem.

Ādmiņu smaka, loģu, lupatam aizbāsto, aklums. Ebreji skrandaiņi. Bērni netīri ķērcoši, bērni, — bada un posta leijerkastes skraidošās!

Mazpilsētas nomales baidošās, ģērbons jums — kaulaina kaza.

Bet mīlīģs tev centrs ir, klīst tavās eelās tik man, mazpilsēta pilsētlaucīgā.

Un klejojot eelās un blandotees dārzos man leekas —

Sātans pats varenais, Lucifers ļaunais pats, atpūstees tevī nāk, suņdeenās pavada tevī.

Kalpo kā komijs viņš, eerāvejām leelakam tavam kalpo viņš, brīnas tas, brīnas.

„Velns, kā ta nauda gan nāk man, kopš bodzellis ir man tas jaunais!“

Un klejojot eelās un blandoteles dārzos man
leekas —

Madonna pati, Jaunava Šķīstā pati ceemos nāk
tevi.

Guvernante skolā ta tavā, bērnu tavu burtnicas
labo, parkā vakaros staigā, Viņa, Dailbaltā!

Klaiņā kad vakaros ta, sapņo zem zvaigzņem kad
ta, pretī nāk Komijs tai — Sātans.

Sveicina damu viņš, sveiceenu atņem ta, satrūk-
stas, pazīst veens otru!

Nespēks, gurdenums, apnikums.

Eenāk peleks vīrs, svina zābakeem kājās, svina cimdeem rokās.

Uzleek roku uz galvas man, roku svincimdoto speest sāk lēni, lēni.

Un teek man tik smagi, istabas seenas, šķeet raucas kopā, izdveš dzeltenzaļganu meegu.

Ceļu ar pūlem vēl plakstus, paskatos laukā pa logu, pagalmu redzu, peebirušu rudensčaukstošām eevu lapam.

Leetu redzu sikstrūklainu, īgni vēsu, gurdi drūmu lāsojam vītušās lapās.

Zvilnam redzu tur cilvēkus, sejam veenmuļi skumjām, sejam nīkstoši slīmām.

Pazīstu: radi tee mani, visi, reiz kas jauni bij, sološi, degoši, visi nespēka graustee, šaubu laustee, nelaiimes satreektee, dzīves samaltee.

Redz nu mani tee logā, izsteepj rokas, rāda rudensleetū pilošeem pirksteem:

„Lūk! Lūk! Jauns beedris! Lūk! ari tas, ari tas!“

Šaubu vakara izjūtas.

Vasaras vakars, tumsa smaržaini veeglā, rudz-lauks un jasmincers brāligā sasmaržā sakūst.

Tumsa, circeņu dzeesmās skumstošā, greezas greezenos līgošā, šaubas man sūti tu smagas, domas tu eedves man saltas.

Klausos desmitu circeņu veenmuljā korī, klausos kā runā, tumši kārdinot, baigi brīdinot, manas šaubas:

Dzejneek! Dzīves tik maz tikās tev dzīvot, bija tik dzeesmā tev dzīve.

Klusa jo deenas, vāja jo deenas top tava dzeesma, drīz tev dzīve būs veen, gaŗi, pagrabsmacīgi gadi, dzīve no sīkām vissīkā.

Dzejneek! Kur solijums tavš, solijums lepnais: „Es esmu, es biju, es būšu?“

Spēks tavš tik ātri vaj pārspēts? Graust tevi sācis jau drausmigais guruma grauzejš?

Es bēgu no šaubam, leecos pa logu junija tumsā.

Klusums. Tik greeze veen tarkšķ, druvas vērpeja čaklā, veenmulī naksnīgā, tik sunš kāds tālu rej niknumā gurdenā jau, tik vēla brauceja rati aizklaudz starp miglotām pļavam.

Nu veentuliba mana pacel balsi, runā caur nakti:

Veens tu, veens mūžam, mūžam, gars tavš veens miljonu garu vidū!

— Nav teesa! es kleedzu. — Bet brāļi-dzejneeki, jaunās Eiropas dzejneeku draudze?

Tad veentuliba mana: Ne jel, tee sveši tev, divus vārdus tee kleedz: Zocialists un Cilveks. Apjūk, nezin, Zocialists augstaks vaj Cilveks!

Veens cīnās tu, domās, dzejā, šaubās, nakts tumsā!

Mocijos ilgi tā es šai nakti zilmeerīgā, zaļzeedainā, pilnā vēsas, kupllapotas tumsas.

Es eeslēdzu skapī savu deenu.

Es veros pa logu, redzu: zvaigžņu un rāsas stunda valgmirdzā ir klāt.

Es steidzos pee skapja mana leelā, kuŗa plauktos, atvilknēs daudzās var malditees, apjukt jau, kaut aizdegta atmiņas svece.

Deenu bijušo, deenu nodzīvoto gribu es eeslēgt pee citām.

Apskatos, nelaižu vēl no rokam, pārbaudu, pētu:

Deena nobeigtā, cik māsai tu līdzīga, deenai vakarejai!

Šaubu, sāpju smagums. Gaitas pelekipraktiskas. Avižu vēstis par Eiropu, Jezuitu Ordeņa Sarkanā apdraudeto.

Dzeesmiņas veenas gaišums — veenīgā rota. Ja, seeveetes portreja vēl. —

Eeskatos tuvāk, peeleeķu aci: ne portreja, — re-produkcija veen, kopija slikta.

Eeslēdzu tad pee citām šo deenu, atslēga smejoši nokrakš, atziņa meegaingurda nāk, nojauta arņem naktstumša:

„Krājejs dīvainais, antikvars muļķais, kam krāj, kam krāj tu šīs deenas?“

Disciplinārais bataljons.

(Cara laiku atmiņas.)

Tik grūti šai aukstaugstai ēkai, viņa ceeš.

Ceeš viņa taīs lāstos, lamās, siteenos, vāras kas viņā.

Peesmirkst akmeņi viņai, kazarmes ēkai šai, peesmirkst no cilveku tumsas.

Bet smiltis laukumā —

Laukumā, sisti kur sodamee, pērti, šausti kur sodamee.

Smiltis! Gulušās krūtis uz jums, krūtis ceetās, nozedzīgstiprās un krūtis vājās, raustošās elsās.

Ritušas asaras uz jums, tīrsvētas iz netīrām acīm.

Logi tik gurdī šai ēkā, negrib tee rādīt vairs gaismu:

„Gaismu kā rādīt gan tumsai? Tumsa kā peņemēt var gaismu?“

Gaiss no lāsteem dun, dun no komandas sauceeneem. Sirdis un sejas tik dīvaindažadas! Zagļi, dauzoņi, dezerteeři, čigani, baptistu, adventistu un duchoborcu sektanti juku jukām šai namā.

Kūttee te ir, neveikle, nabagee garā, roka pee cepures veen, trīc tee bailēs, bailēs.

Nodaļneeks bargs jau un pavēlošs, vada komandeers ūsainais, vaigeeem treknplīstošeeem — Maļuta Skuratovs preekš viņeeem.

Šausmas vistrakakās ir, virsneeka-štabskapitana uzpleči pazīb kad, uzpleču zvaigznites, četri sodības, lāstvārdu signāli!

Nams drūmais, cilveka agonijas nams! Sakalti brālībā ļaudis baigsmagā, brālībā nīstoši grūtā!

Meitenes sapņaini šķīstās, maigspodrām madonnu
acim, vēletos savākt es kopā.

Savākt šās dzejas pilnās, idealtvīkstošās no ģim-
nazijam, instituteem, augstskolam pasaulē visā!

Nodzīvot deenu šai ēkā tām, redzet, cik tumsas
ir cilvēkā daudz, tumsas cik daudz veenveeniģā
kazarmes ēkā!

Napoleona Bonaparta sods.

Balade.

Eerakumi. Kreevu zaldati, vergi caram un virs-
neekem, vergi savām šautenem, vergi sev paši.

Eerakumi. Viduslaiku tumsa, senās Eģiptes,
Babilones un Perzijas šausmas, mūsdeenu laikā!

Rota, vads, nodaļa! Beedri, beedri!

Beedri blakus eerindā sakaltee, Jānis Kalniņš no
Cēsim, Vasja Rudakovs no Tveras, Stepans Sido-
renko no Tulas.

Stepans, kreeviņš mazais, vajatais, mulķais! Ne-
veicas deenests, sveši tam avize, grāmata, burti,
mulķits viņš, stāsta, penterē allaž:

„Ķarot jums nebūs, nokaut jums nebūs, labais
veen uzveikt spēj ļauno!“

Sodija viņu, lika zem šautenes, pēra pat, stāsta
un muld vēl šis nelga!

Vakars. Uzbrukums rīt būs, kauja būs rīt jau,
kopā ir Rudakovs, Kalniņš un Stepans.

Runā vēl, treec, tik Stepans tāds domigs un sa-
vads. Runat viņš pēkšņi sāk, mazais, šis šiciņais,
neprot kuŗš lasīt, runat sāk paceltā balsī.

„Tīri kā baznicā pops!“ — tā Rudakovs domā.
„Tīri kā beedribā lektors,“ — tā Kalniņam leekas.

„Brāļi! (teic Stepans) jūs zināt, es muŗiks no Tulas:

„Neeki un blēņastās ir, citšes, klausatees, reiz kases biju.

„Kalniņ, tu latveetis, dzirdejs par Bonapartu,
franču ķeizaru vareno, Napoleonu stipro, gan būsi?

„Es nu, lūk, brāļi, tas ķeizars! Mūrā, Makdo-
nalds, Davū bij mani kalpi, Austrijas Marija Luize
mana bij seeva!

„Tūkstoši mira dēļ manis, desmittūkstoši ceeta
dēļ manis, tika man vēlets pēc nāves:

„Atpakaļ greezees uz Zemes! Mūžīgi zaldatam būt tev, zaldatam dzenatam, paveeglam, muļķam!

„Kaŗā visvarens tu biji, kaŗā viszemam tev jabūt, zemakā mokas tev jaceeš, tas tev par sodu!

„Lode kad pēdejā svilps, granata plīsīs kad pēdejā, tad veen tu atpestīts klūsi.

„Sludini tadēļ tik meeru, nenokaut, nenīst; bet mīlet.

„Tā nu es klīstu pa kaŗeem arveen, mocijees kaŗos visos, bijušos pēc manis.

„Gados, kad nekaŗo (reti tas), — strādneeks es veenkāršs kaut kur, bailīgās gaidās par kaŗu.

„Deenests tik grūti man dodas, pagātne veenmēr kā miglā, reti tik brīži ir skaidri.

„Šovakar pagātne skaidra, stāstu jums, brāļi, es viņu, neticet varat vaj ticet!“

Smejas no sākuma beedri, tad ārprātīgs leekas teem Stepans.

Sidorenko, dzenatais, muļķkais, utainais Stepans! Napoleons, imperators varenais!

Feldšeru pasaukt? E, ko tur! Rīt uzbrukums, jaaizmirst cits taču!

Rīts —

Kaujās lauks! Virszemes elle, kur svētais un grēcīgais vāras!

Kareivjeem nāve! Dezerteereem nāve! Nāve pār visu un visur!

Līķis ir Rudakovs Vasils, līķis Kalniņš ir Jānis, Stepans veen dzīvs ir, Stepans saņemts ir gūstā.

Nometnē slodzīts viņš, Tulas Sidorenko Stepans, Francijas Napoleons, ķeizars!

Sludina beedreem viņš, sludina uzraugeem viņš, vācu seržanteem nikneem:

„Jums nebūs mocit! Jums nebūs nokaut!“

Veenigā gaisma.

Un es redzeju cilveces gaitu, vēstures gājumu
redzeju līdz šai deenai, —

Redzeju plaša, milzīga tumsas lauka veidā, ko
veena gaismas švītra šaura veen šķēla, —

Gaismas švītra žilbinoša, varvīkšņu tītnēs tīta.

Golgatas ceļš bij ta švītra, atteikšanās teka, sāpju
un upuru gaita. Tēli asiņaini, krustus nesoši virzijās
viņā lēni.

Tik tur veen bij gaisma, citur bij tumsa, tumsa
pilna zobenu žvadzes, epikurisku vīnglāžu šķindas,
zelta dukatu dunas.

Saite visstiprā.

Kad biju kareivs es kreevu sādžā, ceetu kad pelekas mokas,

Redzeju viņus tad, beedrus manus visīstos: dauzitos, apsmeetos, uzrunatos tikai ar kleedzeenu, tikai ar lamam.

Bij tur slimām kājam veens, dzenats, treekts līdz ar veseleem; beeži viņš guleja pakritis, spārdija viņu ar kājam.

Vēl veens tur epileptiķis bij, vēl tur bij daudzi, tee, kuŗus skatot es domaju:

„Cik gan sadalits daudzos es veidos, jo visi tee — es pats veen esmu!“

Un strēlneeks kad biju, eerakumos, ūdenī drēgnā, blakus Donats man sēdeja, latgaleets maigais.

Puisens klusklusais, kautrsmaidošais, atminos, pavērās manī reiz zili skumstošām acim:

„Piter, moŗ ūnokt moni nūšous...“

Es sapratu, atzinu:

Ir cilveki spēcīgi, spēka apziņas pilni, spītā dūres rādoši verdzībā vēl, mokās un nāvē.

Visceešā, visstiprā mūsu saite tomēr, dubultā vērdzībā, dubultās mokās un nāvē ceetošo brālības saite.

Neka, neka, nav mums visatstāteem, mūsu sāpju veenības apziņa veen mums.

Pat zocialists skrejot peē citeem, aizgūtnem, neapstājees, mums tik veen uzsauc:

„Gaidat, pagaidat! Mūsu debesis jūs arī pestīs!“

Peemineklis.

Daudzu vasaru zaļums caur skulptora darbu bij šalcis, daudzu zeemu dimants caur viņu bij spulgojs.

Tad rudens deenā kādā, sarma kad drošak un baltak sāk klātees no rīta,

Veikts bija darbs, pacēlās peemineklis bērsu un apšu alejas galā.

Koku lentas purpurzeltainās galā augsti tumšs klintsveidīgs akmenis cēlās

Un divi tēli bija uz ta — vīrs un seeva, tēli veenkāršās drānās, sejam grumbotām, acīm ceetošām, tomēr izteiksmīgām, dziļām un mīlām.

Speeķu nebij teem rokās, bet zelta vairogs, saulveidīgs, mazs, mirdzošs rudens lapam, rudens saulei pretī.

Un teica skulptors:

„I k deenas varoņu nezinamo monuments ir šis.“

Un verotees vīra izcirstā sejā tas šķita, ka paziņa sens, sen miris, cilvēks kluss, neeevērots, sirsniņš —

Ārsts tas varetu būt, kuŗš galu, koleras slimos kopjot, sev guva, jeb laivneeks jautrs, dzeesmiņu dūcošs, vētrainos ūdeņos sliksstošos glābt kuŗš bez bēdam ir steidzees — —

Zemneeks sirsniņš un skaidrs varetu būt viņš — Tolstoja Platons Karatajevs.

Un viņa — — māsa žēlsirdīgā, darbā sirmojsi varetu būt ta.

Māte veenkārša, bērņus audzejsi kreetņus, varmākam neģēlim vīram par spīti var ta būt līdzīga sejā — —

Līdzīga ari Anužai ta, līdzīga Gaitiņu Ilzei.

Latveetis Kreevijā.

Triju zeemu saltumi bij veenai tai zeemai, asins pee Kalnceema, asins Ložmetejkalnā kad lija.

Un triju martu atkusnis martā tai bija, plūdu martā tai, Nikolajtronis kad gāzās.

Kāds preeks mums bij, dzīvneekeem, peleku mēteļu apgērbteem! Cilveki mēs! Brīvā, brīvā gaita uz eelam! Nikolajs pār marta sauli šo vairs cars nav!

Leeldeenas sarkanās būs. Eespējams viss nu, jo pavasars marts, aprils nu veen tik nava. Pavasars nu reiz ša vārda skaņā visistā.

Meeru vispirms! Aizbērsim eerakumus, satreek-sim valdneeku troņus! Peeņemsim rezolucijas! Padomem visu varu!

Oktobris. Vaj oktobris maijs var būt kādreiz? Ja, ja, noticis brīnums. Peterpilī pirmais brīnums virs zemes! Padomem vara jau rokā!

Mēs strēlneeki esam, pratām preekš varmākam asinis leet, pratisim ari preekš sevis. Uz Kreevijū, revolucijas avangards!

Bet tad nāca vilšanās, nāca šaubas. Kaut pee Ložmetejkalna es kritis, kaut pee Juglas es nolīcis galvu, zocialismu svētot, sarkanās laimes valstību skatot!

Bet nē, tā tomēr ir labak!

Pamazām nāca šaubas šās, zocialismu dzīvē skatot, jauno dzīvi skatot, redzeju: jaunais tik vecs jau.

Aizdzīt gribeju šaubas, zīdos ik sarkanā brošurā, sarkana laikraksta lapā, mitiņu runās klausot, pārvērtos viss es ausī.

Šaubas jo leelakas peeaug, šaubas jo stiprakas paleek!

Šee komisari-autobrauceji, desmit ķeizaru uzpū-tiba sejā! Šee aģitatori, kuŗi sev jautā: uz tribinas omuligak vaj setsdeenās vannā? Šee sīkee, pārak sīkee, viss tas redzets sensen jau, viss ir tāpat kā bijis.

Zaldats vergs ir kā senak, bauslis: „būs klausit!“ kā senak, lāsti, lamas, draudi kā senak, bada nīrgas pār visu!

Laikam japeepildas varbūt, zocialismam janāk varbūt, bet zocialisms ir zocialisms tikai, nava viņš cilveces laime.

Cilvece, elles mocekle mūžigā, degusi deezgan uz labajeem, pagreezisees, ceps nu uz kreisajeem sāneem.

Fanatiķis ikveens ne dēļ cilveces, dēļ zocialisma, komunisma cīnas, tas lai veen valdneeks, gaismā veenalga vaj tumsā.

Laime? Komunisma Romas Romuļi, Rema slep-kavas, Āži un Vilki šee, Petersi, Bronšteini cilvecei nesišot laimi!!

Nebijušā nav, nevar un nevarēs būt Beiku un Petersu bērnos, Nebijušā, kas būtu kā trauks dārgs, peelets saules dzidreem stareem.

Un lika ceetunneekus man sargat, lika teesatos nošaut, un biju es glēvs, klausiju, bijos moku, bijos pats savas nāves.

Bet tad visas vārgstošo, zaimoto, šausto, nāveto slāpes atbalsojās manī divkārt un trīskārt.

Un es ilgotees sāku gaismas, ak, ak, kā dedzinaja mani šī tvīksme pēc gaismas!

Es nešāvu vairs, nenāveju brāļus savus, sludināt sāku:

Kleedzat miljonu balsim: renegats! glēvulis! at-kritejs! Leekat visas pasaules zocialistu, komunistu

rakstus man izzinat, izprast! Tomēr veens jautajums paliks, asiņu, brīvības vārdā leeto, jautajums paliks, brālības vārdā mocito jautajumam atbildes nebūs!

Brāļi, ir vainigs veens vārds pee Ložmetejkalna šausmam, pee „čekas“ šausmam, vārds: vara.

Grāba mani, aizslēdza ceetuma durvis, vārgu es ilgi, līdz rītā šai nāve man atspīd kā ausma.

Varbūt zocialismam janāk, bet lai tad steidzas, lai brāžas šis tumsnesis sarkanais pār akmeņeem klūpot!

Lai es veens no šeem akmeņeem būtu, es, ar mokam un šaubam manām, ar manu nāvi!

Kreevija.

Auro vēji, baznicās zvana, puteņeem cauri zvani zvana.

Maskavas baznicas dimd, šķeet, ik sneega pārslā nu dūc kā zvans.

„Kronets! Kronets! Cars mūsu mūžigais, līdz pastaru pastareem valdošais, cars peecveenigais!“

Eelas pilnas, dzīvi meesu mūri virzas lēni

Uz Kremli!

„Kronets! Slava Peecveenibai svētai, kreeviskai, oziannā augstībā mūžos!“

Visa Kreevzeme Maskavā šodeen.

Zemneeciņš krustas, cerē: „Vaj nu svētkos bez šņabja, tak jau pēc kronibam daļis, eedzers, uzdejos pareizticigee, harmonikas žīgās!“

Ceenīgi speežas ceenigs kāds kungs, visai * ne teevs un ne resnis; Čičikovs vārds tam, domā viņš slepen pee sevis:

„Eegūt nu varēs vēl labak, dvēseles mirušās sa-pirkt...“

Kremlis. Cars kronetais parādas tautai. Gaviles!! Gaviles!!! Tauta pareizticīgā kā leelgabals pretī dārd caram;

„Svēts, svēts un sveikts lai cars kreeviskais, peecveenigais!“

Tad runā un pārkleedz vēju, viņš, kas veens ir un peeci:

Peeci: Jāns Breesmigais, Peteris Leelais, Potjomkins, Arakčejevs, Trockis.

Teic Jānis:

„Es, kreevu laudis, jums virsteesness būšu! Klau-sat un dreat! Jūsu virsteesness, jūsu baznicas virsgans es būšu!“

Peters:

„Finanses, jūrleetas, diplomatiju pārvaldit gribu!
Ar pātagam Kreeviju uz varenību dzišu!“

Potjomkins:

Neteic neka, izkaŗ mēli, pamirkši kreiso aci.

Arakčejevs:

„Kārtību pārraudzišu, Kreeviju pēc komandas
eedīdišu!“

Trockis:

„Fabrikas, armija manā būs ziņā.

Beedri strādneeki, beedri kareivji, klausatees
miņā.

Sarkans ir melns, melns ir sarkans, jaunais jau
vecā ir bijis, monarchs ir komunist, komunist --
monarchs.“

Atceras tad viņš, izsteepjas, nokleedz:

„Visu zemju proletareeši, saveenojatees!“

Peters:

„Zem Kreevijas cara visvarenā, peecveenigā,
amen!“

Parauj gaviļu slūžas Potjomkins, kleedzot:

„E, jūs raglopi, paceenās visus ar šņabi! Ce—ļos!“

Nokrīt snegainos dubļos ikveens nu uz vaiga:
zemojas zemneeks, tirgons, muižneeks un strād-
neeks.

Lepni eeeet cars Kremlī, pavadits sargu virsneeka
Maļutas, ministra Smerdjakova.

Peeceļas tauta, Čičikovs rūpīgi tīras un slaukas.

Zemojees tika ikveens? — Nē, tur nomalē meitene
svētmīļu seju, mūķeenes kapuce galvā, nekrita, ne-
gāzās ceļos.

Vaigos kvēl kauns tai un sāpes, acis līp asaru
miglā, acis skaidrās un leelās.

Vaicā: Kas ta? Vai, vai, nepeelūdza ta caru, kas ta, kas ta gan tāda?"

Atbild kāds: „Liza ta ir, kas klosterī gāja, tēvs tai bij muižneeks Kaļitins.“

Nams leels, istaba leela tāi namā, istabā patvāris kvēlo, leels viņš līdz greestem un resns kā sešas egles.

Cilveku desmittūkstots sēž istabā tajā, neveens tee uz kronibam nebij.

Divtūkstots Nadjas, divtūkstots Petjas, divtūkstots Anas, divtūkstots Mišas, divtūkstots Koļas.

Studenti, kursistes, skolotaji, es-deki, es-eri, marksisti runā un runā, tēju tovereem tukšo, strīdas un strīdas, godkrēslā Mitja sēž, Rudins, visai šai sapulcei vadons.

Mutu klaboņa, mutu dārdoņa, plāpibas fabrika grandiozā.

Rets veen atjēdz kā pa sapņeem: „Ak, kuŗš gad-simts, kopš runajam, runajam, gadudesmits kuŗš, kopš mēs strīdamees, strīdamees?“

Veesuls te runas teem pārgaudo: nāk tur no kronibam tauta, preekos par gaidamām dzīrem.

„Un jūs vēl runajat te? Beidzat reiz, metat reiz meeru! Cars kronets un kronets bez jums!

Ho, ho, ho, ho, ho, ho!“

Sagrūst nams no šeem smeekleem, sagāžas patvārs, strīdošees izgaist un izput, virpuļo, pārvērsti sneegā!

Istabiņa. Elektriska oglite zvīļo. Pee galda divi:

Karamazovs Aļeksejs — veens, bet otra — Liza ir drošā.

„Aļoša, mīlais tu, gaišais! Un tu, tu arī ceļos preekš peecgalvja kriti?! Zemojees zemē preekš cara?!”

— „Liza, mīlmīletā, saproti mani jel! Kritu es tadēļ, zemojos tadēļ:

„Nezvērs-peecgalvis eekaŗos pasauli, pasaule — Kreevija būs, Kreevija pasaule.

„Tautas pee Maskavas kājam kad gulēs, celsees tad leeldeenu Kristus, notreeks peecgalvi, tautas caur Maskavas varmāku, tautas caur Maskavu nāks tik pee Kristus!

„Caur varu mēs nāksim pee Kristus, ceešanās nāksim pee viņa, tadēļ, lūk, zemojos, tadēļ, lūk, kritu.“

„Aļoša, kas gan tev gaišajās aptumšojis acis? Caur varu pee Kristus!? Caur sātanu nāksim pee Kristus?! Ne mūžam, ne mūžam!!“

„Liza, tici, tā būs. Bet nu sveika, man jaeet...“

Lūgšanā Liza greežas pee Deeva:

„Es celšos, es eešu, es, kreevu seeveete, visas Kreevijas sāpju neseja!

„Dinamīts ir man, bumba nāviga ir man, eešu, sveedišu, treekšu to peecgalvim virsū.

„Kristus! Brāli mans, svētais, peedod šo asinsgrēku man!

„Ja ari nevari peedot, dvēsle ja zūd man, viss veens, kad ar toKreeviju glābju, līdzi tai cilveci visu!“

Celas, izeet uz eelas Liza, nabadzite, balodite.

Rokā tur paslēptu bumbu, viņa, zvaigžņaini šķīstā, Lemms kuŗai veltija dzeesmu.

Speežas caur tautu. Eelas pilnas, nami apsēsti. Galdi un glāzes. Dzeesmas. Novakars vējaini satumst.

Plakats pee seenas, sarkans, melneem burteem: Šovakar Dailes teatrī „Dzīvību preekš cara!“

Misterija-buifs peecās ainās no Lunačarska un Majakovska.

Dzeesma, klau. Miljonu rīkles auro, pārauro vējus
simtsimtus:

„Да, скиѡы мы, да, азиаты мы, с раскосыми и
жадными очами!“

Kremļa vārti. „Vaj cars ir vēl teekams?“

„Ir gan, bet ne, vazaņķe, preekš tevis.“

Nodreb sirds Lizai. Cara skurstenslaucis pee
vārteem tik bargs jau!

(Agrak bij latveetis tas, saucās vēl Stučka.)

„Eelaid, lūdzams, jel eekšā...“ — „Daiļā, sneedz
skūpstu!“

„Reebekli, laid, man jateek pee cara!“

„Es nemšu tevi visu ar varu!“

Tee cīnas. Liza speež bumbu sev rokā, lūdz:
„Kristus, dod spēku man sagraut visu šo pērkli!“

Sprādzeens. Jūk viss, brūk un izšķīst, izārdīts
Kremlis ir senais, cars peecveenigais beigts!

Saule sarkanbalta vakara tumsu pāršķel. Zeemā
viss klājas ar maija mirdzu zaļo.

Bet augšā, pret debesim Liza lido neaizskārta.

Un ceļos atkal krīt pestītā tauta, dzedot un
saucot:

„Дева пречистая! Пресвятая Богородица Мать!“

Kristus, Pans un zocalists.

Pasaka.

Eela, bulvars, laukums ļaužu mudžeklī veenā,
galvas, cepures, kleitas, blūzes un svārki!

Svētdeenas pilsēta vasaras gaismā rādija uz teem,
brīnojās par teem:

„Skatatees! Skatatees! Tee divi tee ir viņi, pa-
teesi, viņi, viņi!!“

Bet lēni gāja tee caur tautu, rotati vasaras puķem.

Veens bij Jezus Kristus, gana drānās, zandalēs
āvees, visu pasaulu, visu laikmetu maigums acīs.

Otrs Pans bija spalvainais, gana stabule pakārta
kaklā, lapu un zāļu audumā tinees.

Deeva svētums garīgais un pirmcilveka preeks
dabīgais!

Un sludinot gāja tee eelās, klausijās kastaņi, lee-
pas, oši bulvaros, parkos šalcot teem pretī.

Un ekstazē svētā un reibonī saldā sekoja tauta
teem, gājeens milzīgs, jautrsvinīgs!

Valdneeki, tirgoņi, kapitalisti muka no pilim,
zemojās abu valdneeku preekšā.

Peedeva Kristus un Pans teem, apreiba viņi, gā-
jeenā eevijās līdzī.

Sagruva ceetumi, apkampās sargs un gūstitais,
žandarmi, zagļi, slepkavas, policisti, eelas meitas
gājeenā līdzī.

Ārā no pilsētas! Zeedons, plašums, preeks,
preeks! Brālības, mīlas, svētuma laikmetam jau-
najam pretī!

Bet stāveja viņš tur, zocialists, zem redakcijas
izkārtnes, grabošas vasaras vējā.

Jaunkundziņš glaunīgs, rokas baltmīkostas tam,
zocialists tēvs tam un māte.

Izbailes, izbailes leelas! Atbrīvot tautu var cits kāds, vadīt tautu var cits kāds!!

Partijas eespaidis un autoritate!? Centralā Komiteja?? Posts! Posts!!

Un izbailēs nāk tee un brīnumos pulcejas, visi, Komitejas Centralās beedri.

Visi no pilsētas projam, veeni tee paleek un leeki, gājeenam noblenž tee pakal, neziņā eeplēstas mutes!

Divas beedrenes.

Lida Lauviņ bij partijā, ilga bij beedre jau; tribini, mitiņzāli sapnī redzeja beeži — mīlas un parastas leetas.

Sapnī ne sarkano karogu veen, — redzeja drānas ar' citas, ģērbtees mīleja grezni.

Ejot, steidzot pa eelu, modesveikalu skatlogi — stacijas beežas, beežas.

Modes visjaunakās mugurā pašai, lido izkārtne dzīva pa eelam, čaukstot zīdā.

Partijas uzsaukums pazudis bija reiz, mekleja, modes žurnālā atrada mājās. Sajūsmā uzkleedza:

„Mīlee, jūs papiri abi!“

Zeema. Mājup no partijas sēdes eet Lida.

Čāpo ubadze pretim tai, māmiņa, skrandaina, skrandaina, sirma, degungals saltumā pilošs.

Kažoks dārgais, zeemas cepure smalkā kruķi sastop un skrandas.

„Grasīti atmetat, leelmāte ceenīgā, žēligā!“

„Beedrene!“ — ir uz mēles jau Lidai: nāk tak no partijas sēdes, malts tur šis vārds ir tik beeži.

Te kā zibens, kā gaisma greezīgi spilgta, atziņa uzspīd:

„Beedrene? Viņa, proletareete, ubadze ši, man, damai, parlamenta loceklei! Mūžā pee darba es dūrusi neesmu pirkstus.“

„Dvēseles cik mums bezgala svešas, dvēsele mana un viņas!“

„Bet zocialisms? — Zeemas kažoks tas tāds, kuŗā tik tīkami tītees!“

„Bet — vaj tad es drīkstu?! Traka es! Tas jau... Nē! Nē!! Projam, drīzaki, projam!“

Steigšus ta aizdrāž, skrandainā noblenž veen pakaļ.

Sarkanā Rīga.

Marta sneegs: lipigais, kairinošais.

„Būtu kaut cukurs tas, kaut milti tee būtu!“

Sneegs lipošais, šļikstošais. Tramvaju peldešana zvanoši gurdā.

Lūk! Laucineeki! Sarkanarmeeši eesauktee, maizes kulems plecoss!

Kaut jel atraisitu, kaut nolaustu!

Beedri! lūdzu, vaj nevaretu maizes?

Csst! Klusu! Auto. Trīs komisari vērša kakleem, trīs Luciferiņi trekni, bargi, bargi!

Leecas karogu leesmas no ēku augstumeem, plandot, plikšot: „Klusu! klusu!“

Sarkangvardi, plintneeces. Eelas patrongrabošas, šautenklabošas. Baltee Jelgavā jau.

Četrus buržujus aizved — vēl tik daudz brīvā to velnu!

Barons —

„Ak, kam gan paliku Rīgā?“ Atceras nejauši fontanu muižas parkā, prātā nāk alusbrūža skurstens.

Mācītais —

Vaigā vēl zudis nav tuklums, Kristus kaut dzīvs nu tam ataust, nāves šausmās tam atspīd, Kristus ārpus vācu svētdeenas lapam, ārpus teologu trakta-
teem.

Advokats —

Kalsens un drūms. Latveešu beedriiba, kreditbeedriiba prātā vēl, Dīriķa, Kalniņa ģimētnes karajas vēl tam sirdī.

Bet ceturtais? — Socialdemokrat, tu tas vaj teešam? Ja. Eet viņš starp šautenem, čukst vēl lozungu svēto:

„Visu zemju proletareeši, saveenojatees!“

Bet vējš, vecus papirus svaidot, ausīs tam eečab:

„Čeka!“

Saraujas, skumst viņš: „Svētee mani, Markss, Bebels, Kautskis, Plechanovs, Černiševskis un —, —

„Čeka!“

Vedeji runā: „Nu meitu naktis ir lētas, baudī cik patīk par kukuli maizes.“

Seeviņa paveca noskatas pakal teem četreem: „Lai nu tas bads, lai nu tās maizītes nava, atreebības daudz, atreebība par velti, ne kerenka javeik no maka.“

Jūdu rabins vecs garbārdis, izdēdejs, nezina no kureenes klīdis, murmina vārdus akmens skarbos, akmens ceetos, vecās derības vārdus:

„Aci pret aci, zobu pret zobu!“

Marta nakts gaudošā, aurošā, čīkstošā, nakts sarkanarmeešu zābakeem klauzdošā:

Novaid vārti, veras šur, novaid vārti, veras tur, eeet — izved, eeet — izved.

Aeroplans dīvains gaisos, darinats miroņkauleem, gaisos pavada tos, svētī to gaita.

Trīs vīri sēž tur, trīs Kreevijas veesi:

Maļuta Skuratovs, mocīt slāpstošais. Steņka Razins, kas reizē bendē un brīvo.

Bet trešais, kam Bronšteina vaibsti? — Trešais pats Velns!

Peleka, salstoša drebuļu gaisma, teesato pēdejā, svētakā stunda.

Sasmejas plintneeces, samirkšķas acīm: „Buržuji, mācītāji atrada eļli, eļli teem dosim nu baudīt, mēs, vellatas sarkanās, vellatas skaistās un drošās!

A! Šaujamo liste! Beedrenes, eesim uz dzīrem, mocību sarkanām dzīrem!“

Ausma marta pelekos drebuļos. Nāve svētdara

ikveenu, spekulants pat, barons pat, ikveens, ikveens nu ar mūžību apvīz.

Maijs pirmais. Karogu, plakatu veesuls, gājeeni, gājeeni, dzeesmas.

Viss pēc preekšraksta, atkal lido kreevu veesis pār Rīgu.

Un vārds tam — Arakčejevs.

Bet raizes par bērneem slimeem, bērneem, mājās badā atstāteem, ķērc līdz seevu balsis.

Baznicās, esplanadē preesteri sarkanee paradizi sludina jauno, pildīķa paradizi:

„Buržuju asinīs peldesim, beedri, kā pīles!“

Pee seenas! Pee seenas!

Vakars. Velkas vecs vīrs gar Gertrudes baznicu veco, peekusis, noleecis bārdū sirmo uz krūtīm, sāp un skumst, asaram acīs:

„Kas teikts šodeen gan manā vārdā! Asiņu plūdīs daudz vēl manā vārdā, Karļa Marksa vārdā!“

Sēž vēl otrs kāds uz baznicas sleegšņa, acis zib deevišķi gaišās:

„Pāvesti, ķeizari, inkvizitori lēja asinis manā ar vārdā, mocija, apspeeda, garus, garus gadus.

„Tava nu reize, Karli Marks!“ Peeceļas Kristus, saskūpstas abi ar Marksu.

Darbdeena atkal, eet dzejneeks-eerednis mājās, steidzas, bēg no stabeem, notreepeteem plakateem, bildem, vairas no seevu rindās stāvošo, lādošām balsim.

Tomēr Vagners vēl Rīgā, Tanheizers, Volframs vēl Rīgā!

Opera. Klausitees atnācis Beika, ložā sēž Sīmanis Bergis, Volframa vakardzeesmā klausas!

Asiņu pildīķa bruņneeki Ešenbachas Volframā klausas!

Cilveki nikni, draudoši, cilveki sabijušees, trīsoši maija deenās, koki veen jautri un laimigi, koki par cilvekeem smejas.

Jautā kļavs kastanim, jautā tāpat veen pa jokam:

„Aizdegsi sveces baltās tu ari šai maijā?“ Uzskaites kastanis atcērt:

„Nu, protams, tu nelga!“

Kupla kā senak plaukst Aleksandra leepu zaļā aiza, vakaros leepas šalc gājeju ausis:

„Cilveki — sarkanee revolucionari. —

„Koki — zaļee evolucionari.“

Godīgā zocialista izmisums.

Matī jau stīgo man sirmi, kļuvis es vecs jau, ticot strādneeku uzvarai, cīņas svētumam ticot.

Un jaunības deenas tās straujās kad virknejas miņā,

Man ir kā magoņu kaldušu lapas sarkanās, Marksa grāmatā liktas, caur pirksteem es laistu.

Tad veena bija brālība mūsu un naidneeks veens tik mums bija.

Nu — —

Šās kildas, vajašanas, dažādu internacionālu raibums preekš acim man greežas, reibina galvu man, galvu godigo, veco!

Kad sapulcē eju nu, karogs kur sarkani zvīlo, nevaru oratoram brīvi, mīloši uzsaukt vaurs: „beedri!“

(Nevar tak zināt, kas viņš, naidā varbūt vērsts pret mani?)

Sapnis nāk dīvains man, baidošs, sapnis-zimbols, neklājīgs zocialistam sapņot — —

Ir man tāī sapnī: es veens no kristigeem pirmēem, Romas pazemēs dzeedošeem Deevam.

Un augšam es Spanijā cēlees, Torkvemadas uguns sārtus kvēlojot redzu, dzirdu, sauc bendes, sauc mocītee: „Slavets lai Jezus ir Kristus!“

Kristigee kristigos kauj, Kristus ir miris, šausmas, šausmas!

Saltsveedros es mostos un ir man, kā zocialisma gaitu skatijs es būtu.

Ne! Tā neklājas domāt! Cīņa jau mūžam ir svēta!

Bet avizi tveru kad, šaujas kā mēles gaņas, mēdošas pretī iz drukatām slejam.

Un jalasa man:

Zocialistus teesā, zocialistus šauj paši beedri zocialisma zemē!

Un pašmājās nīst tee veens otru, veenibas senās, senā jaukuma nava.

Zocialists uzvar, zocialists nāk jau pee varas, zocialisms — tāls un tāls vēl joprojam!

Bjersoniska vispasaules izrāde.

Šis laikmets kā drama, ko Gars Radošais, pasauli virzošais, uzved.

Un jūtams Bjersona eespaids šai dramā, „Pāri mūsu spēkeem“ eespaids.

Brīnumu gaidošee! Dzejneeki, prātneeki, aģitatori ekstazā gaida, čukstas godbijā drebošā, līdzīgi Bjersona mācītajiem:

„Brīnums būs! Brīnums!“

Parādas Eliass Zangs, upurim gatavs, strādneekus raudams sev līdzī, parādas Bratts arī fanatiskais, bet aiz muguras teem blēžu un avanturistu bari sarkanās maskās.

Holgers parādas pretī teem, spēkā drūmā, lepnumā saltā, gribā ceeti asā. Vispasauls banku papīri čaukst aiz viņa, vispasauls eeroču fabrikas dārd aiz viņa.

Tad noteek Eksplozija leelā, gruveši pārklāj zemi, Holgera pils līdz pamatu pamateem gāsta.

Bet brīnums, daiļais, sapņotais brīnums nenāk! Vilšanās visleelā! Nelaiimes jūta visdziļā! Tūkstots Bratti ārprātā ar Marksu, ar Lasalu strīdas.

Atdun kā pārkoņi tāli no mākoņu kalneem liktens vārdi: „Mūžam pāri pār spēkeem!“

Tad Raheles gars mīlošais, dzeedinošais, vispedodošais leecas pār vaidošo zemi kā leepas maig-
maijīgas zaļa ēna.

Un saule staro caur lapam šai leepai un cīruļu zvani trīc gaisā sauceenus dzīvinošos, veenmēr vecos un jaunus:

Credo! Spera!

Svētdeenas vakars.

Biju es pilsētā, svētdeenas vakars bij saulains.
Pārdeveju, grāmatvežu, mašīnrakstītajū, strād-
neeku, strādneecu ilgas es redzeju nepeepildītās:

„Galā šī svētdeena jau, galā kā citas, atkal nav
bijis tas gaidītais, ilgotais, leelais, Tas, kam nav
vārda!“

Jaucos bulvarī saules karsetā, jutu demonu šo sa-
vos brāļos, māsās, neapmeera demonu jutu sevī un
visos.

Bija ikveenā viņš, dažos kaut nenojausts, ne-
skaidrs.

Puišus es sastapu reibušos, puišus, kas deenu šo
sūkuši bij kā degvīna glāzi; —

Īgnums bij viņos, cerība pēdejā bij vēl: „Eesim,
kad nakts būs pee netiklem, varbūt tur būs, ko
gaidam!“

Sastapu tos un tās es, ko redzot Likstens smeļ,
mirkšķinot acim:

„Tee ir eemīlejušees!“

Āri viņeem apnikums sejās bij, kā vilšanās viņeem
bij acīs.

Un tajos, no koncerta mājup kas devās, es lasiju
vilšanās zīmi.

Un pilsoņi-ģimeņu tēvi, druknajām seevam, ma-
zajeem knauķeem pee rokam soļojot lēni,

Apcerot veikalus, vakariņas gaidot, tēju, sveest-
maizes, aknu desas gaidot,

Bija kā gurdī, kā mākti no svētdeenas meera, no
ģimenes laimes.

Ubags pat eelstūrī svētdeenu apnicis, svētdeenā
vīlees.

Un sāka darbdeenas ilgotees pilsēta, gaidit pirmdeenas rīta.

(Nozeedzneeks brīvībā tā pēc ceetuma beeži veen ilgo.)

Strādat un ceret svētdeenu nākošo: varbūt tad Viņš nāks, nāks tas, kam nav vārda?

Un praveets es kļuvu reetkvēlā stundā, nākotnē kļuvu es uzņemts, redzeju Svētdeenas Vakarū to, kas pēc Darba Nedēļas Sarkanās nācis.

Klīdu es cilvecē jaunā, bet gurdums, bet neapmeers, vilšanās atkal ik sejā, ilgas pēc Darbdeenas atkal ik acīs.

Viseem cilveces mūžigais zīmogs bij uzspeests:

„Tas jau nav tas vēl, īstā svētdeena nākotnē, īstā Svētdeena būs vēl!“

Tribunala pašteesa.

Runaja Tribunala Galvenā preekšsēdetajs, runa-
ja asiņainais, bargais:

„Tūkstoši miruši mūsu vārdā, miruši vainigee,
nevainigee miruši ari.

„Kaiteja Pasaulei Jaunai tee, pasaulei vējsaulai-
nai mūsu, pasaulei brīvai.

„Bet mēs ari, teesneši mēs, tribunallocekļi mēs,
pasaulē eeeet nevaram jaunā, ceenīgi neesam viņas.

„Beedri! Prāvu teesasim pēdejo, spreedumu do-
sim sev pēdejo, sūdzesim paši mēs sevi!“

Sasauca sēdi, nospreeda tribunals sevim pats
nāvi.

Prokurors sūdzeja sevi, sūdzeja pārejos, spreed-
dums bij veenprātigs: nāve!

Kadēļ šis spreedums, kadēļ gan nāve?

— „Cilvēkus nāvej'ši mēs, cilvēkus -
brāļus!“

Rītā, ausma kad cēlās, ausma žilbinošārta, lau-
kums bij karogeem rotats, izrakti kapi.

Tribunallocekļi nāca, tad preekšsēdetajs, proku-
rors nāca, pārejee nāca visi.

Eerocis rokā ikveenam bij, vērsa ikveens to pret
sevi.

Rībeja šāveeni, mira tee, preekšsēdetajs sirmais,
fanatiskais, nežēligais, pēdejais mira.

Aizbēra kapus ar smiltim rītausmai vizot, slepkas
vas nebij neveena vairs, neveena virs zemes!

Jensa Alfsena pārvēršanās.

Balade.

Bij pilsēta, skatuve bij, Jenss Alfsens bij akteers.
Vainagi! Puķes! Mūžam braukt dārdošos aplausu
ratos!

Veenmēr elektrības vizma vīnglāzē! Rītā paģiru
skats gurdais uz lauru vītni vecu pār gultu
pee seenas.

Molnara luga beneficē bij toreiz. Ak puķes, ak vē-
stulišu neprāts parfimetais!

Slaidis smalkums. Balsī aristokratisms nosvērti
spēcīgs.

Milets daudz, eemīlas pats ari beidzot.

Aktrisē? Kurtizanē, tērtā grēcīgā zīdā? Advokata
jaunkairajā kundzē?

Ne! Jenss Alfsens Henrikā eemīlejees Ibsenā!

Brands! Brands!

Eetvert ceetibu šo deevišķi kalnaino, izdzīvot,
izsāpet!

Ir izrāde atkal, Jenss Alfsens Brands ir, publika sa-
stingst svētšalkās.

Brīnums! Deevs ir brīnums, akteers ir deevs, Jenss
Alfsens ir deevs!

Un noteek brīnums pateesi:

Jenss Alfsens Brands top, pārvēršas Brandā, nolēc
no skatuves zālē, kleez:

Cilveki! Sekojat man! Līdz man kalnvētrainā
dzīvē!

Pilsēta šī, valsts mūsu šī, pasaule visa šī top lai va-
roņu mītne!

Varoņu, visu kas grib vaj neko, varoņu, līdzīgu man,
līdzīgu Brandam.

Zvaigznībā augstā man līdz! Brands jūs sauc iz-
dzītais

Agnezi upurejs kas un Alfu!

Publikā ekstazs! Kleedzeeni! Gaviles! Drūzma pee
durvim!

Bet blāva četri tad vīri:

Mācitajs. Profesors-psichiātrs. Teatra direktors.
Zocialistu lapas redaktors.

„Ne soļā! Zinatnes principi! Ikdeenā saprāts skai-
drais! Tverat ārprātigo!“

Sagrābts teek Alfsens, atžilbst ļaudis, lādotee do-
das uz mājām.

Mazgats Jenss Alfsens teek, puders tam, bārda tam
leekā neet vairs nost!

Pārvērtees! Pārvērtees Brandā pateesi!

Ko darīt nu? Apspreede karsta, īsa.

Seju saveebtā uztrauktiba. Balsis kā trīc, kā trīc!

Un eeplestas profesoram-psichiātram šausmās kā
acis!

Padoms:

„Eeslodzīt drīzak. Neizpaust brīnumu tautai!“

Rītā jau brīvā neklejo Brands vairs jaunais.

Trako nama restes, uzraugi, slimneeka svārks, —
kas zin, Brands tas vaj Jenss veen tik Alf-
sens?

Aizmirstās grāmatas.

Es redzu, cilaju, šķirstu grāmatas tūkstoš tūkstošās, aizmirstās, kuŗas nav skūpstijis ģenijs, kuŗas mūžibai zuda.

Es apbrīnoju ķīneešu romanus simteem sējumos, apbrīnoju šos dīvainos, es cilaju bruņineeku romanus, kuŗus tā mīleja Don-Kichots.

Grāmatas aizmirstās, peltās, slēpjat jūs dēku tik daudz, jūtu tik daudz, laikmeti senee rit eekš jums, tautu idealeem, tikumeem, netikumeem, smeeklibam laistotees, spīdot, vizot!

Es ģimenes romanus šķirstu saldentikumigos, kriminalstāstus, pastorales stabuldūdošas, romanus zocialos, lauku romanus smagos, čeķu, norveģu, serbu, ukraiņu, meksikaneēšu realistus un romantiķus es lasu!

Likteņi trūd, pārdzīvojumi trūd šaīs lapās, tēlu, tipu tik daudz, cilveku likteņus laižu es caur pirksteem šaīs lapās!

Un dzejoļi, Vispasaules antoloģija milzigā! Miljardi mīlas dzeesmu, simttūkstošeem saulesreetu, pavasaŗu, vasaras nakšu!

Jūtu tik daudz, dailes tik daudz, mūžibas maz veen! Ģenijs tik rets, aizmirstība, aizmirstība, ceests velti, justs velti, kas mūžibai daļas!

Un tomēr! Te svētums ir, klausat jūs varenee, mūžigee, vārdā negribu saukt jūs, vārdā jūs saukti tik daudz jau!

Svētums un daile šaī aizmirstībā, kapsētas dvēsmā šaī drūmā, noņemat cepures, visi jūs varenee!

Ceetis ar cilvekeem daudz es, ceest ar jums es nu gribu šaī dzeesmā, grāmatas, aizmirstās, daudzās, skaudīgās Mūžibas nīstās!

Čapeka lugas pirmizrāde.

Tai deenā —

Jauno maija lapu zaļajā blāzmā, pret Gertrudes baznīcas sārteem ķeeģeleem spīdošā,

Es vēros laimīgs un redzeju cauri veikalu, restoranu, partiju un laikrakstu Rigai

Savu Rīgu, pilsētu mākslinieeku sapņus glabajošo, visdīvaino sapņu muzejs tad šķita man Rīga.

Un atstājis Erenburga zaimus un neticību kanāla malā zem sola, šūpojos divu Richardu (Vagners un Rudzīts) sapņu zeltainās šūpās.

Jo — —

Deena tadēļ bij dzidra, deena tadēļ bij skaidra, ka vakars tik jauks bija eepreekš.

Karrels Čapeks, mans brālis, runāja valodā gaišā un svētā

Man no skatuves vakarā tāi, sauca man sirdī:

„Sagrūt var mašīnas visas, iznīkt un pazust var tehnika mēmā un aklā, cilvēks būs mūžīgi mūžam, dzīvība mūžam būs, dzīvība, cilvēks un mīla!“

Māksla būs mūžam, jo Allkvists, būvmeisters veicis, ticīgi svētais veens palika dzīvs, redzeja Adamu jauno un Eevu.

Svētīta mūžam ir seeveetes dvēsele un meesa;

Helenu mīlot, Helenai līdzīgu radot, Galls nedzīvā lellē dvēseli dvesa.“

Tā teica vārdus degošus brālis mans Čapeks un baudīju, uzņēmu šo izrādī es kā misteriju svinīg-cēlu.

Un akteers uz skatuves bija ikveens nu kā preesters.

Sv. Jāņa Poruka svētki.

Svētā Poruka svētki dvēselē ir man šodeen:

Dvēsles manas baznicas gads! Svēto Šillera, Uitmaņa, Tolstoja, Ibsena, Dostojevskā, Poruka svētki, deevkalpojumi, litanijas!

Bet Porukā svētki ir šodeen, baudu viņa dzejas maizi un vīnu es šodeen.

Un veesos pee manis Kristus nāk un Sātans, Poruka svētdeenā šai nāk tee, bet es esmu Cilveks.

Un cilveks es jūtos, brāliņ ik sirmgalvim sirdsšķīstam, meitenei mīlošai, ceļneekam gar druvam un kapsētām veentuļi klīstošam, ceļneekam, meklē kas daili.

Veenots caur Poruku es ar teem viseem, virszemes un pasaules telpās citās, laikos un mūžībā veenots.

Poruka tēlu svētģājeens.

Es redzu svētrītu rasotu, redzu vijamees ceļu gājejeem pilnu.

Zēni, meitenes ir tur, veciši sirmuma lekti, jauneklī, jaunavas, vīri, seevas.

Bet speķis kalts zeltā, mirdz rokā ikveenam, balta puķe pee krūts zeed ikveenam.

Zaļš kalngals teem sasneedzams mērķis, baltslaidi kur paceļas templis, zvans tornī dun aicinošs, svinīgs.

Un rožu lauks plešas tam blakus, aust saule, stari vijas ar rožu lapam sārtzviļošā vītnē, jautā gājejs veens otram: vaj saule tur smaržo vaj rozēs?

Bet veenam no teem zaļš brūklenaju vaiņags ir galvā.

Runā viņš: „Templī tāi, Skaidribas templī tāi baltā līgava mani gaida, Livija mīletā, gaidītā, gargrūtos gados.“

Bet divi eet blakus tik ceeši, turas kopā tik ceeši —

Bailīgais meermīlis Leepa, Druveenas zemneeciņš klusais, ideāls meers kam un saule, Napoleons karotājs vētrainais, — turas nu brāligi blakus.

Klausos, kā runā, kā čukst tee veens otram: „Sinteze, sinteze būs tur tāi templī!“

Zalkšņu tēvs lēnīgi starošais soļo vērdamees saulē, blakus tam Haneborgs nelaimīglāpstošais, jautā:

„Teic, baltais, vaj rims tur man slāpes,

„Tur kalnā, tur slaikajā templī?“

Eet Sileneekš, Cibīņš eet vārgušais, Matiziņš mazais, stāsta viņš beedreem, acis laistas tam laimē:

„Es zinu, manas Marijas tēls mirdz templī, tēls, manis kaltais, manis cirstais!“

Redzu vēl gājejus daudzus gaitā šai svētā; tavi tēli visi tee, tavi, Jāni Poruk.

Un redzu es, kāpj tee jau kalnā, kāpj soļeem svinīgi lēneem.

Atdaras tempļa durvis, redzu: Marijas tēls, Matisiņa veidotais stāv tur vissvētakā veetā.

Redzu trīs vīrus pee tempļa: tas, kas stāv vidū, visleelaks, rokas steepj kāpejem pretī:

Kristus!

Gete viņam pa labi, tinees zaļā zīda togā, Nicše viņam pa kreisi, Nicše, dziļmelneem skateem.

Deeviba zilskaidrā! Daba zaļstiprā! Nemeers dziļjūrainais! Sinteze!

Un viņot sāk ērģeļu bangas, eešalcas balsis: Tas Vagners! Vagners tur ērģeles spēlē!

Redzu tēlus vēl citus plūstot ārā no tempļa, ceļneekus jaunos tee apsveic.

Rollana Žans-Kristofs apkampj Ansi Vairogu-brāli, Aļoša Karamazovs aicina Cibiņu, Matisiņu, Zuziti pee sevis.

Bet to, brūklenaju vainags rotā kam peeri, — —

Romeo, Julijas mīletajs, tvēris pee rokas, aizved pee rožu lauka, teikdams: Livija tevis tur gaida, sensen tevis tur gaida!

Un es skatos gaismā saulrožainā, klausos muzikā palplūstošā, skatos, līdz izzību, izzūdu gaismā, klausos, līdz izkūstu, izskanu skaņās — —

Skaidribas tempļa skaņās un gaismā.

Maija vakara atziņa.

Es cēlos, maija krēslā es gāju, pee dabas es gāju.
Ausīs man rūca vēl zaimi un lāsti, apsmeekli
greekzās vēl ausīs,

Avižu, žurnalu, grāmatu, foliantu beezu un skrej-
lapu kleedzoši plānu zaimi:

„Zalkšņu tēvs miris, Aleksejs Karamazovs miris,
ej, izroc sev kapu, ej, gāzees no klinškraujas jūrā!“

Un gāju pee dabas es, mazgajos maija vakarā
šai kā avotā zaļā.

Šīs maija lapas! Koku šķidrauts pasakainsapņai-
nais, veeglais, veeglais!

(Julija beezoknis treknais kāds pretstats jums,
maija lapas!)

Un apstājos es pee ik koka, slaveju maija brī-
nišķās kļavas, dzeedaju eevai mazu himnu:

„Rūgtums tavs salds ir, tu smaržainā, saldums
tavs rūgts ir, tu smaržainā, grēcīgums svēti balts
tavs!“

Tā gāju es dabā, gāju maijā, meerinaja vakara
gaiss tīrais mani, rudzi zeļošee, zāle jaunā.

Apsveica bērzi gavilēs mani, lēepas, vītoli, reibuši
jauno lapu laimē.

Dzīvības balsis visapkārt, tuvumā, tālumā man,
dabas mūžīgās balsis.

Un atzinu, sajutu es: mūžīgs viss labais, gaišais,
dabiskais, dzīvības pilns kas un meera.

Un spītā Laikmetam saucu es, stāvot pee dīg-
stošas pļavas, klausotees zeedoņa vējā:

„Nāc veen tu, Laikmets, nāc veen tu, ārdoši
nīstošais!“

„Leelīgi nāc tu kā peedzērees, nāc tu kā dauzoņis
asinskārs, nolaust vari, kā kļava zaru tu mani,
samīt kā purenes zeedu, kā vijgreeses steebru
vari tu mani!

„Zeedēs un zaļos tak citi, dabu nokaut tu nespēj,
pāraug zaļums pār visu, zaļums un saule pār visu
pastāvēs mūžīgi mūžam!“

Julija Jullas liktens.

Klausatees, draugi, kristigo manu dzeesmu.

Cilveks ir Julijs Julla, cilveks kā visi, nav roku, acu vairak kā divas, sirds veena.

Aug viņš, eet veikalā pirktees, eet pirktees kā visi.

Redz un dzird viņš: peeprasa drosmi, prātu praktisko, veiklibu, apkēribu.

Dzird viņš, prasa ikveens: „Dodat realo, derigo, vispārejo, to, kas ceļ redzamā veetā!”

Prasa visbeežak: „Pašapmeera, censibas, talanta, nekaunibas maisijumu, lūdzu, lūdzu!”

Eeklausas Julijs Julla, prasa viņš ari, prasa maisijumu, prasa to, kas reals.

Bet sapīkst nu tirgotajs, dzīves veikala vaditajs, smaidijis, klanijees gana, sapīkst, uzkleedz:

„Deezgan! Visi tik veenu! Še preces, ko negrib neveens, mantas mūsu veikalā dārgās!”

Sver viņš Julijam kilogramem veentulibas, šaubu, sāpjslāpju, pašteesas, pašteesas!

Mēro aršinam kautribas, smalkjūtibas, lēnibas, neveiklas nomalibas.

Eet Julijs zem pirkuma nastas, staigā pasaulē, klūpot nelaimju bedrēs.

Vēro Realā pircejus, izbīstas: pinums, vijums te ceets, drošs, laimīgs un stīprs, sakarā viss te ar visu:

Laiņns smaids, kaseerā veeta, gudrs avizes eevads, kafejnica, pusdeenas labakā restoranā, klanišanās skaista, peecstāvu nams, frizura, bagats pūrs, siteenu nežēliba, diktatura, tronis, vara!

Skatas tā Julijs Julla, peenāk kāds, uzsauc: „Vilceenā pēdejā jakāpj, uz leelo Viņpusi jabrauc!”

Steidzas Baltais un Melnais, vilceens peenācis jauns, izlādē, Baltais teic Melnam:

„Līgums: eetinumš mans, prece tava.“ Tin vaļā, eetinumš beezš: smaidi, vārdi gudrtukši, formāš veiklas, aprēķins diplomatisks, eetinumš, eetinumš veen!

Melnais ir laimigs, bagats, peeder tam viss, noškumis, domigs stāv Baltais.

Te viņš eerauga Juliju, eetinumš skrandains, nabags, prece, manta dārgā — dvēsele leela un spodra.

Gavilē Baltais: „Tas mans, man mīļaks kā visi, esi sveicinats, sveikts Julijs ir Julla!“

Ši, draugi, dzeesma mana ir kristīgā, šūpla un kapa dzeesma man, meera un ceribu dzeesma!

Satikšanās ar Garu.

Krēsla ir. Eela. Dvēselīgs viļņojums veegls, sajūta mirdzoši mīļa.

Uzrunā mani kāds, balss kādā vārdā sauc mani, klusklusi.

Kas tas gan? Paveļos — garām rit veenalgā ļaudis. Bet šalc balss noslēpumainā šī, šalc:

„Nekaunes manis! Nekaunes, nekautrejees!“

„Neredzamais, kas tu?“ — „Nebūs vaj kauns tev no manis?“ —

— „Nē jel, kas esi, tik teici!“ — „Nebūs vaj kauns tev pateesi?“ —

— „Zvēru pee dzejas tev manas!“ — „Gars esmu, Gars, no ka kautrejas visi.

„Gars esmu, pretvārds kam baidošais — Meesa.“

„Peeskārees tevīm es šodeen, mirdzu un zaigoju tevī.“ —

— „Sveikts esi! Nekaunos tevīs. Teic man, no kureenes nākdams?“ —

— „Kārdinu pilsētā šai asketus jaunos es, Antonijus jaunos. Senais no Meesas tā bēdza, kā jaunek no Gara. Bordeļos, kafejnicās bēg tee no manis, — taksnešos bēdza no Meesas.

Ak, kā es kārdinu tos, kā alkst viņi dažureiz manis!

Būt pee teem varu tad tik, nekaunas manis tee tad tik, kad nejauž tee, nezin tee manis.

Līdz ko es eemirdzos spožak, līdz ko tos kārdinu stiprak, pazīst mani, izbailēs lādas:

Sentimentali! Kauns! Kauns!

Šolaiku pasaulē vajats es, kautrs bezgala, bailigs bezgala.

Meesas diktatura! Meesa rupjā, visspēcīgā, skaistā! Zeme, daba, dzīvība!

Bet es kur lai tveros, Gars nevajadzīgais, leekais, tomēr ilgotais, alktais?“ —

Krēslaina saruna ar Tolstoju.

Bālgani peleka stunda. Debešos vakara pēdas vēl sārtās. Eju, mekleju avotu, tvīkstu strauta, deenas dubļus kur skalot. Tāļš paleek ilgotais leelums, veeglais tik smags, sīkais tik speedošs.

Meister peelūdžamais! Tolstoj, tūkstošas dvēšles eetverošais. Brīvais tavs cilveks, Ņikita tavs jaunotais, lēkļudovs tavs vilina rītā mani un saulē.

Brīvais cilveks! Veikušais grūtako: cīņu pret sevi. Gaismas reibons. Acis kur met, gaisma veen, acis kur met, naidneeku nav, mīlami visi!

Preeks degoši kosmiskais. Čeešanu nav vairs, gars brīvs ir. Cilveks ir Deevs, Deevs — cilveks.

Jauno kaut ausmu jaunots es sveiktu, brīvs kā mūks Sergijs Deevu es sevī kaut justu, brāļi kaut mani līdzī man, nāvejoj sevī, augšām sevī celtu!

Revolucija Baltā leesmotu pāri tad zemei, pasaule jaunā, deeviškā dzimtu!

— — Dzirdu no naktīgās krēslas kā raudas un elsas, trīc kāda balss man pretī:

„Sasneedzams cilveks nav brīvais, sludinams veen, ilgojams, alkstams.

„Tāļš viņš man pašam bij dzīvē, mirstot veen nolaidās dvēslē, nāvē veen skaidroja garu.

„Veenkāršs kaut ceļš ir uz cilveku brīvo, grūts tomēr, grūts tadēļ, ka veenkāršs.“

Upureto eņģelis.

Un zini: nav augsta ta ideja,
Kas nepazīst cilveka žēluma —

Tā eņģelis dzeed kāds pusnaktī dziļā, stundā
vēli tumšā, stundā visklusā, kad strauti veen
burbuļbalsis vēl runā.

Gurdi sērs ir eņģels, jo nes sirdī viņš visu to
sāpes, visu to nāves, kas idejai kādai upureti, idejai
saltaugstai.

Lēns ir šis eņģelis, neraud viņš, negauž viņš, leegi
iras veen tumsā, nes viņu naktsvēsmas lida.

Un kluss ir viņš, nesūdz neveena, dzeed un zūzo
veen veegli, dzeed un zūzo, verotees naktī skumji
eeplestām, it kā atstāta bērna acim:

Un zini: nav augsta ta ideja,
Kas nepazīst cilveka žēluma.

Demons saulainais.

(No cikla „Demoni“.)

Nav teesa, ka drausmi veen, drūmi veen visi, kas noleedz.

Nav teesa, ka tumsa veen noleedz, noleedz ari saule.

Es — demons saulainais, kaut nav manā saulē uguns, kaut nav viņā dzīvību eedegošs siltums.

Mazak kā citus eeredz mani mans valdneeks tunši mūžigais, Sātans laipns nav pret mani.

Jo netik tam smaids mans veenmēr veenadais, smaids mans vecais, nicinoši peedodošais.

Es smaidu par visu:

Par cilveku cildenumu, cilveku ļaunumu, par gaismu, par tumsu, par Sātanu ari es smaidu.

Duset mežmalā mīlu es saulaini šalcošā, bites dūc un san man ap galvu, vēroju dabu es smaidot, naktsmājas alā ir man pee ragainā, spalvainā Pana.

Pilsētā ari, eelās, bulvaros ari smaids mans visu-smejošais atspīd —

Smaids visusmejošais, bet lēnais, smalkais, klusais, klusais.

Visu partiju aģitatori nīst mani, sapulcēs, gājeenos, manifestacijās parādos teem es, apjūk tee, dusmo tee bezspēka naidā.

Jo lasa smaidā manā tee: visi jūs veenlīdzīgi, visi jūs veenados sverami svaros!

Par revolūcijam smīnu es, smaidu es, dziļumos nepārvērš tās neņeeka.

Es smaidīju toreiz jau, Revolūcija pirmā kad cēlās; talab neeredz labprāt mani Sātans.

Šķeet brīžem:

Deevs, labā un ļaunā Radītājs, labā, ļaunā epi-
skais Veidotājs saprot varbūt mani labāk kā
Sātans?

Bet nevēlos eet es pee viņa, smaids mans būtu
ari pret viņu.

Es neesmu sinteze, kaut smejos, kaut smaidu par
visu, es Deevam tomēr ne radneeks; es smaidu par
sintezi ari.

Bet kluss un smalks ir šis smaids. smīnošs meers
viņā, saule ir viņā, s a u l e!

Un tomēr — un tomēr no Elles es nāku.

Veesojums pee Sātana.

Leelās Peektas bij nakts, dzestra bij nakts, es cēlos, steidzos un gāju.

Gāju laukā, steidzos pār laukeem, marta laukeem, sneegeem īrdeni skraukšķošeem.

Un cēla kā vējš mani, nesa kā vējš mani, īros kā vētrainos viļņos;

Projam no zemes es traucos, laidos caur telpam es tālām, telpam miglainām, svešām.

Pacēlās milzīgi vārti, apstājos gurdens es, gurdi nolaidos ceļos.

Vārti bij augsti un melni, sēdeja vīrs kāds pee vārteem, galvu bij atspeedis rokā.

Rodena skulpturai līdzīgs bij, Rodena Domatajs teešām bij, peecēlos, jautaju viņam:

„Svešineek, varenais, Elles gan vārti šee, Tumsas valsts drausmās un drūmās?“

Galvu viņš pacēla noleekto, vaigu viņš atklāja bālo, acis tam zvīloja tumšās, acis tas eeurba manī.

Acis cik mocošas! Dostojevskis veen raudzijās tā reiz, Dostojevskis vīrs šis pateesi!

Smīneja viņš tad, domaju: „Heine tas, Heines šis smīns veen ir smalkais!“

— „Atpakaļ, cilveks, no mums ej, atpakaļ dodees vīrs zemes!“

„Gala nav mūžīgām mīklam, gala nav šee kā vīrs zemes; mūžīgi minu es viņas.“

„Reizem ir Gaišais mans Deevs, reizem kalpoju Tumšam, veeta vismīlā man šee ir.“

„Zeravi gaviļē, klaigā, demoni plosas un trako; manim ir veeta tik šeit veen. Domatajs ir, kas sēž šee, Elles šee vārti ir teešām.“

„Domataj, tēls tu vistraģiskais, vārtus man atdari baismigos, eelaid jel Ellē tu mani!“

„Sātānu gribu es satikt, runat es gribu ar Tumšo, nebaidos redzet es viņu.“

— „Ej tad!“ — un vārtus viņš atcirta, vārtus viņš atrāva melnos, grūzdams ar vareno roku.

Kauca kā veesuļi trīssimts, metos es virpuli eekšā, čūskas man šņāca visapkārt.

Blāzma zaļzilgana tāla, devos tās zaigumam pretim, stāveja vīrs tur kāds skumīgs.

Skats tam tik maīgs bija skumjās, „Kristus!“ — es eesaucos pārsteigts, — „Kristus, tu nolaidees Ellē?“

Pacēla skumjais tad galvu, acīs tam dzirkstija leesmas, kleedza viņš: — „Nemin' ta vārda!“

„Šodeen senlaikos viņš mira, šodeen es sāpu par viņu, šodeen veen Sātans maīgsēriģs.

„Svešineeks pasaulē Kristus, svešineeks bija un būs viņš, Lirīkis mīloši saldaīs.

„Spēcīgi mēs tikai divi, cīnamees veenmēr mēs divi, es un Deevs-mūžīgais Eposs.“

Spīts lepnais mani reibinaja;

Es kļuvu cīnā drošs un naīgs.

Nost eņģelpadevība vājā,

Ir nicinams, kas glēvs un maīgs!

Un liktens mans bij leels, kaut baīgs.

Ak, pirmā dumpja pirmā drama!

Bet dūsmās skaidrs bij Deeva vaīgs;

Deevs — Eposs-meers, es — nemeers-Drama.

Kad krusta mokās Kristus gāja,

Es Tēvam parādījos baīgs.

Bet leelais meers ta neatstāja,

Bij gaišs kā bijis viņa vaīgs.

Tik ķerubs ugunīgs un slaīks
 Man teica balsī stingri rāmā:
 — Tīks mūžam uzvarets tavš baīgs. —

Deevs — Eposs-meers, es — nemeers-Drama.

Un vijās garās gadi gāja,
 Es kaŗus, dumpjus cēlu naīgs.
 Bet Viņa rāmums visu klāja
 Un kaŗus meerā vērsa laīks.
 Un eposs veen bij baltī zaīgs
 Šī pasauls leelā panorama
 Kalngalu neskaŗ jūras tvaīks;

Deevs — Eposs-meers, es — nemeers-Drama.

Bet vēl es gribu celtees baīgs,
 Ees mana gaita dārdedama,
 Degs sarkans leelās vētras tvaīks,

Deevs — Eposs-meers, es nemeers-Drama!

Bet — vai, ak vai man:

„Vētras nāktu lai kādas, dumpji lai trakotu kādī,
 meerā viss izbeigsees muļķā, viss reiz par ikdeenu
 paleek, Deevs visu eposā eevij!

„Sarkans ja baltu reiz uzveīks, grēks ja reiz
 skaidribu pārspēs, pilsonīgs, ikdeenišķs palīks,
 episki garlaicīgs palīks.

„Grēks kad ikdeenīgs būs, nemeers kad ikdeenīgs
 būs, svētuma ilgosees Sātans, ilgosees Sātans pēc
 meera.“

„Vēlejums ir man šai naktī, kārdinajums ir man
 šai naktī, Sātans pats kārdina sevi:

„Dramu kaut sākt spētu pēdejo, cīnitees sāktu pret
 sevi, Deevam līdzīgs kaut kļūtu!

„Uzvāra būtu ta leelā, uzvāra veenīgā būtu: uz-
 vāret Deevu caur Deevu!

„Bet kā gan eespējams būs tas, cīņa pret sevi
 visgrūtā,“ izmisā izsauca Sātans.

Kļuva man grūti un tumši, metos es virpulī pro-
jam, čūskas visapkārt man šņāca, dauzijos, kleedzu
pee vārteem, Domatajs izlaida ārā.

„Runaji? Redzeji?“ — jautāja, urbās ar acim
man acīs.

Atbildet nespēju viņam, teikt neko nespēju viņam,
lāvos lai vējš mani aiznes.

Kāda eepazišanās.

No dziļuma tāla Zolveigas dzeesma vēl atskan. Bet skaidrotais Pers jau pret pakalneem zaļajiem, meerīgā reetā zvīlošiem, steidzas.

Te bruņnieks dīvains kāds, tēls kāds jocīgi cildens, neecīgi varens celā tam stājas.

Izbīstas Ģints: „Tas Poglējejs? Vaj pat še vēl aizsneedz ta vara?!”

Tad runā bruņnieks: „Sveiks, brāli, es esmu Don-Kichots.

„Es reizē biju es pats un reizē meerā ar sevi.

„Es cīnitajs veens no visdrošiem, kaut neesoši naidneeki mani bija.

„Bet nezinaju es to; varens tā tad es tomēr!”

„Es saucos Pers Ģints. Es biju veen meerā ar sevi.

„Es mīleju cīņas un uzvaras ari. Bet zināju es, ka tās — māņi.”

— „Kā esi tu šeitā tad ticis?”

— „Es biju es pats manas glābejas mīlā; caur viņu es skaidribai atdots!”

Runā Don-Kichots: „Te nākuši ir jau tik daudzi un daudzi ir te tik caur seevam, caur pateesām, esošām seevam.

„Mani Dulcineja glāba, mani neesošā glāba, ceretā, eedomatā mani še veda, pāraks es esmu pār viseem!”

Veltījumi.

I. Annai Brigader.

Eju, steidzos, ugunsgrēkus visur redzu, visur.
Gāžas laika jautājumi kā ķeeģeļi karsti dārdot
man virsū:

Karš. Zocialisms. Šķiru naidis. Cilveces mīla
tālā.

Bet eju pee Jums es tad, sateeku Jūs, pamirdz
aiz ugunsgrēkeem rūcošeem saule.

Un plūst kā tautas daiņu un pasaku gudriba sirmā,
kā indusu Tagores atziņa skaidrā meerinošos Jūsu
vārdos:

„Iznīks, kam gaismas nav, gaisma pār visu būs,
gaisma, Deevs un saule!“

II. Ludmillai Špīlberg.

Dzejoļu deezgan! Gleznas pee joda! Skatuvi!
Ļaudis gribu es redzet, meesu un dvēseli zeedo kas
dallei, iznīkst viņā, sadeg!

Sēžu krēslā. Kleitās, svārkos un žaketos eepa-
katas būtnes visapkārt.

Bet uz skatuves Bernara Sò smīns četros vīree-
šos, seeveetēs divās.

Sò! Dzejas demons vissmalkais, Luciferakrustdēls
vismīlais, Lucifers ikrītus tevi svētoši skūpstā!

Tēls traģiski smeekligais uz skatuves! Ikdeenas
proza, kas eemīlejusees. Peedzertees aiz sajūsmas,
peedzertees aiz bēdam!

Tēlu tik šo es redzu, aizmirstu citus! Mašīnrak-
stītāja Prozerpina Garnet! Aktrise Ludmilla Špīl-
berg!

Žestos, kustībā Bernara Sò tēls dzīvs, dzīvs!
Ikdeenība zeed zem aktrises soļeem.

Un Edvarta Vulfa smaids! Lilija, Skangales
galvas meita, nebēda, sirsnība, saule!

Un ik no izrādes mājās es eju apbiris kustībam,
žesteem, smaideem, balss niansem, kā vizmainu
rasu.

Deeviškās verdzenes.

Kanonizejat viņas, mākslineeku seevas, vijat himnas, ditirambus muziķu, dzejneeku, akteeņu, gleznotāju pavadonem no pilsētas uz pilsētu!

Šīs sejiņas veenkārši madonniskās, bālās, garenās un ovalās, apņemtās mateem tumšiem vaj gaišiem.

Šīs acis, kurās kvēls preeks ar gurdumu skumju, zilpadevīgu cīnas.

Vaj jaužam mēs varonību, šāis galviņās eetvertu? Visu aizmirst! Atteiktees! Preestrene būt veenam tik deevam, veenam veen elkam!

Reibt laimē līdz par viņa slavu! Skumt, sāpet, asiņot, degt greizsirdības peklē. Ceret, tomēr, ceret un peedot.

Mākslineeku seevas, jūs verdzenes deeviškās, Aldonsas un Dulcinejas reizē!

Bet ari kā Aldonsas Dulcinejas jūs esat.

Maizes, apavu, veļas problemī smagee! Bet smaidi, smaidi un ikdeenas saule spirdzoši siltā pār visu, pār visu.

Peedodošās! Zelta rasa laistas jūsu ik gaitā!

Un tiktos jūs peelūgt kā svētās un tiktos veenus svētkus („Deeviško Verdzeņu deenu“) gadā jums svinet par godu.

Lūgums līgavai.

Lūkot negribu tavās acīs, atraidu skūpstus, glāstus!

Balsī tavā veen klausītees ļauj man, Mirdzošā, Daiļā!

Balss tavas ritms mīloši līgošais! Mīlošas seevetes ritms mūžīgais!

Svēta, svēta ir balss tava! Visu līgavu lūgšanas, visu līgavu gaviles no laikeem sensirmeem rit tavos vārdos!

Es dzirdu asireeti seno, Romas patriceeti lepno, Afrikas abesineeti, Alpu ganu meitu, Londonas fabrikas strādneeci čukstot vārdus kaislmīlus.

Latvju lauku meitu čalojot dzirdu es, smejoši, klusi, stundā kad Sestdeenas Vakars čirpst aizkrāsnē circeņa balsī.

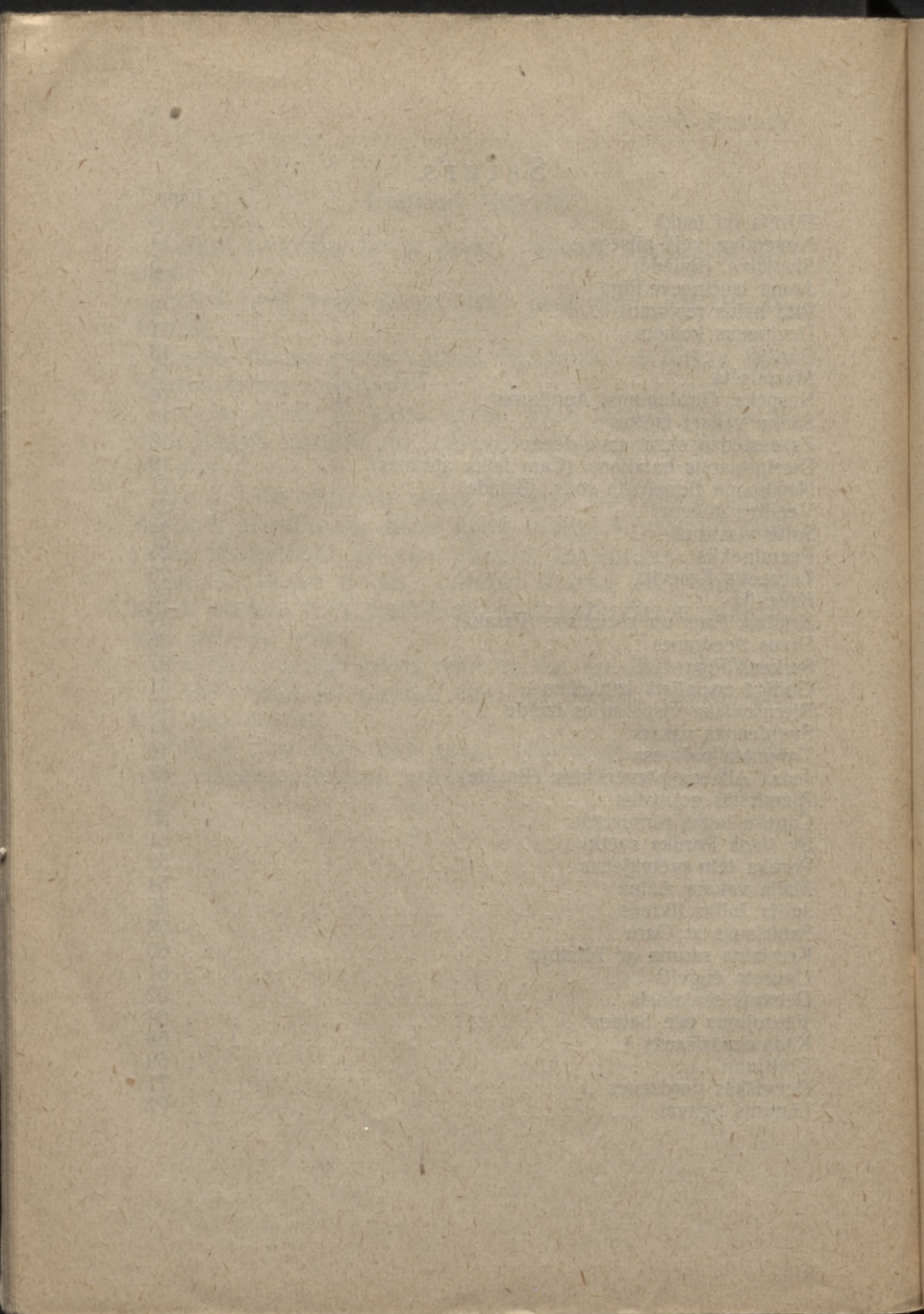
To visu vārdos tavos ritot es dzirdu, Mīletā, Mīļā!

Tadēļ runā jel daudz, čalo jel daudz, daudz, nāc kad pee manis.

Ritmā ļauj šūpotees tavā, seevetes mīlošas ritmā, vīseem cilveces mūžeem zvana kas laimi.

Saturs.

	Lapp.
Pilsēta un lauki	3
Novembra vējš pilsētā	4
Slepka. (Balade)	5
Jaunā laucineece Rīgā	7
Rita naidis restoranā	9
Dzejneeks ķelners	11
Burtliči	13
Mazpilsēta	14
Nespēks, Gurdenums, Apnikums	16
Šaubu vakara izjūtas	17
Es eeslēdzu skapī savu deenu	18
Disciplinārais bataljons. (Cara laiku atmiņas)	19
Napoleona Bonaparta sods. (Balade)	21
Veenīgā gaisma	23
Saite visstiprā	24
Peemineklis	25
Latveetis Kreevijā	26
Kreevijā	29
Kristus, Pans un zocialists. (Pasaka)	34
Divas beedrenes	36
Sarkanā Rīgā	37
Godīgā zocialista izmisums	41
Bjernsoniska vispasaules izrāde	43
Svētdeenas vakars	44
Tribunāla pašteesa	46
Jensa Alfsena pārvēršanās. (Balade)	47
Āizmirstās grāmatas	49
Čapeka lugas pirmizrāde	50
Sv. Jāņa Poruka svētki	51
Poruka tēlu svētgājeens	52
Maija vakara atziņa	54
Julija Jullas liktens	56
Satikšanās ar Garu	58
Krēslaina saruna ar Tolstoju	60
Upureto eņģelis	61
Demons saulainais	62
Veesojums pee Sātana	64
Kāda eepāzišanās	68
Veltījumi	69
Deevišķās verdzenes	71
Lūgums līgavai	72

LETAS GRAMATU APGADNEECIBA.

RIGĀ, Suvorova eelā 4,
LEEPAJĀ, Ostmalas un Vakzales eelu stūri,
DAUGAVPILĪ, Vladimira eelā 19,
REZEKNE, Leelā Nikolaja eelā 38.

-
1. *Akuraters, J. Kaupo.* Traģedija 75
  2. *Austrinš, A.* Pušelneeki un suselneeki. Stāsti. Otrais izdevums 50
„Sis otrais izdevums ir izlasams ar veenu elpas vilceenu“.
„Latv. Kareivis“.
  3. *Bērneeks, A.* Pirmais greezeens kōktēlneecibā. Palīga grāmata kokgreešanas stundai pamat- un vidus-skolām . . . . .
  4. *Ezerinš, J.* Majestates kazarmēs. Stāsti 35
„Šini glīti izdotā grāmata lasitajs uzees stāstu, kurš peeskaitams pee labakajeem pēdejā laika literatūrā. Mūsu preekšā bēz šaubam darbs, kuram eerādama latvju romantiskā literatūrā veena no redzamākām veetam.
„Latv. Vēstnesis“.
  5. *Dambergs, V.* „Dvēseles ritmi“. Dzejas 60
„Tik smalkjūtīgus, ritmu bagatus un krāšņakā kolorīta pilnus un formas ziņā pilnīgus dzejoļus var radīt tikai uz vīseem laikeem paleekams dzejneeks, kāds ir Dambergs ar saveem „Dvēseles ritmeem“.
„Latv. Kareivis“.
  6. *Eglīts, V.* „Dvēseles varā“. Novele 25
  7. *Eglīts, V.* Skolotaja Kaleja peedzīvojumi. 100
„Skolotaja Kaleja peedzīvojumi“ eeteecas mūsu nesenajā pagatnē pirms un pēc 1905. g. Autors te ir nostādījis laukus pretstatā pilsētai, bet bez uzbrukumeem veeneem vaj otreem. „Skolotaja Kaleja peedzīvojumi“ lasami ar peeaugošu interesi.
„Jaunakās Ziņas“.
  8. *Eglīts, V.* Jānis Poruks un Fallijs. Divas monografijas
Ir apsveicamas Viktora Eglīša monografijas, jo viņās nava neka konvenciela, bet visi uztvērumi īpatneji un svaigi. Ne mazak interesanta ir otra monografija — par Falliju. „Ritums“.
  9. *Fenelons.* Telemaka peedzīvojumi. Romans. Tulkojusi E. Stērste 140

10. *Franss, Anatols. Engēļu dumpis. Romans. Tulkojis J. Sudrabkalns* 85
 „Engēļu dumpis“, kurā netrūkst fantastiskas daļas ar sadumpošanos un revolūciju debesīs un pārvēršanos cilvēku veidā, ir reljefi apraksti, ļoti spilgtās krāsās tēlota Parīzes aristokrācija, Romanu var lasīt ar leelako interesi. „Jaunakās Ziņas“.
11. *Geezens, A. Vadonis latīņu valodā. Chrestomatija un gramatika* 125
12. *Geezens, A. Praktiska latveešu gramatika. Pamatkurss*
13. *Grīns, Al. Krustneša gaitas, Stāsts* 25
 Pēc seno kroniku motiveem pētot A. Grīns atrod jaunu izteiksmi savam stāstam „Krustneša gaitas“. Līgotņu Jēkaba „Mazā Latv. liter. vēsture“.
14. *Jekabsons, K. Muižneeka meita. Romans* 98
 „Jekabsons ar savu romanu spēris milzu soli uz preekšu mūsu episkā literatūrā. Viņš peerādījis, ka arī latveešu rakstneeks spēj savas reālās dzīves notikumus eetilpinat mākslas darba rāmī un peerādīja ar to, kā tas darams. „Latvijas sargs“.
 „Romana kompozīcija un fabulu uzbūve plašos vilceenos izdomatī un eetureti konzekventi. Stāstījuma realistiskā pamattonī autors eevij fantastiskas un zimboliski konstruktīvus elementus. „Latv. Vēstn.“
15. *Koņuss, G. Uzdevumu, vingrinājumu un jautājumu krājums (1001) praktiskai muzikas elementarteorijas mācībai. Tulkojis B. Valle* 120
16. *Koņus, G. Uzdevumu, vingrinājumu un jautājumu krājums (1001). Papildinājums (Atbildes). Praktiskai muzikas elementarteorijas mācībai. Tulkojis B. Valle* 48
17. *Kroders, A. Domas par latveešu kulturu* 40
18. *Likumi par zīmognodokli. Sastādījis Rīgas pils. juriskonsults. Red. A. Kauliņš* 70
19. *Marie de Frans. Laisī. Vecfranču noveles. Tulkojis A. Speķis* 25
20. *Mūžība. Tautas pasaka. Ilustr. Hugo Skulme* 30
 H. Skulme pratis uztvert mistiski pasakaino elementu un dot tam pēc savas gaumes līnijas un veidojumus. Mūsu bērnu vecakus un audzinātajus, kuriem beeži savas vajadzības bērnu literatūrā ir jaapmeerina pee mazvērtīgeem vācu un kreevu izdevumeem, daram uzmanīguš uz šo tautas pasaku. „Ilust. Žurn.“
21. *Pasaka par glupo brālī. Ilustr. N. Strunke* 40
 „Laba grība ar labu gaumi sakopojusēs un sevišķi bērnu vajadzībām šīs ļoti glītās un estetiski ilustretais „Letas“ izdevums uz siltāko eeteicams, kā visnođerīgākā zeemsvētku dāvana.“ „Latvijas Sargs“.

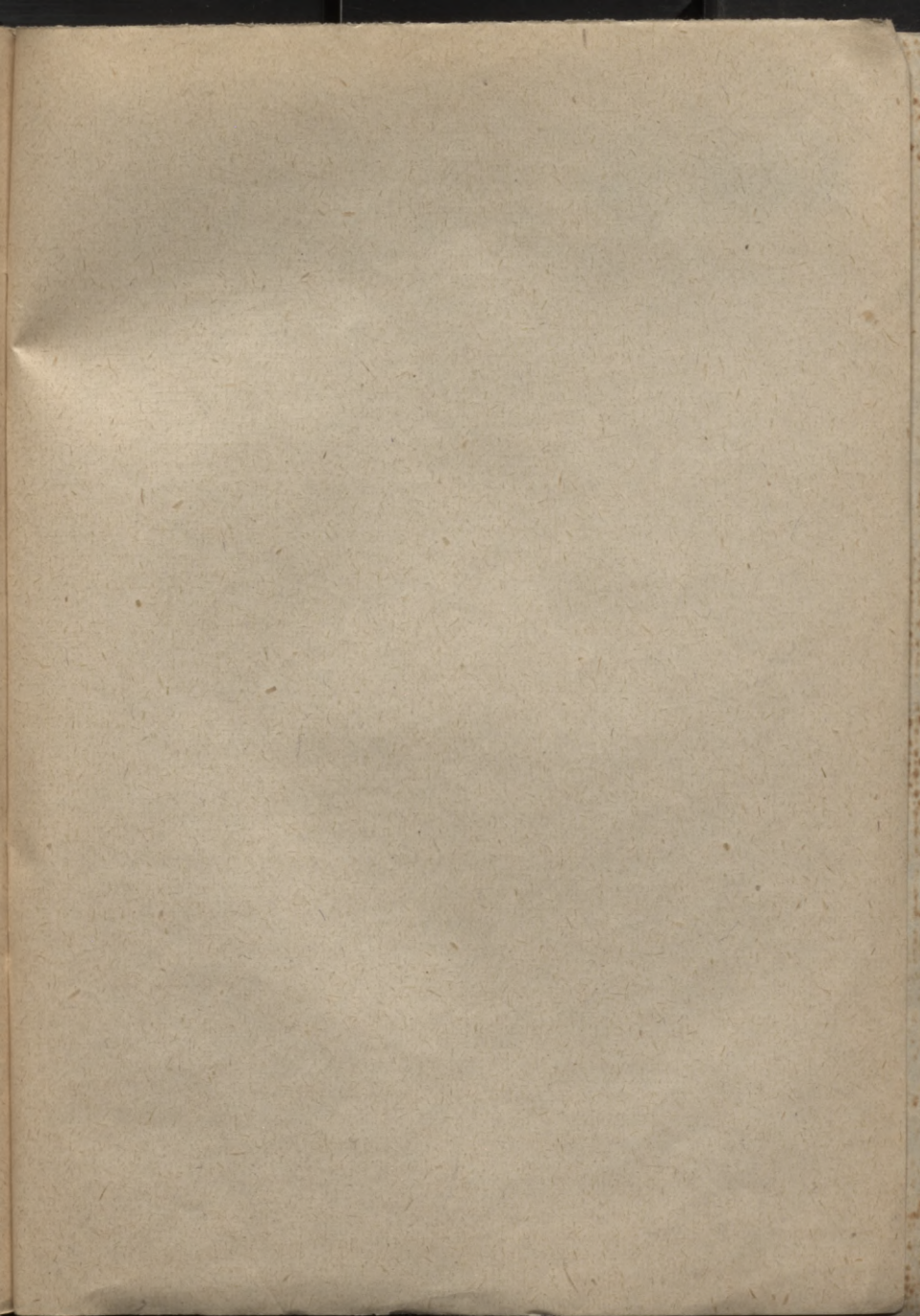
22. *Rimski-Korsakovs. Praktiska harmonijas mācība.*
Tulk. B. Valle, neeseeta 120
Eeseeta 150
23. *Rozīts, P. Divas sejas. Romans* 70
Autors mums stāsta par romana varoņa Pļavneeka divkosību, par viņa divām sejam. Roziša valoda ir svaiga un oriģināla. Tā radīt var tik rakstneeks-mākslineeks.
„Brīvā Zeme“.
24. *Skalbe, K. Latvju daņu izlase. I. daļa. Otra druka* 18
25. *Skalbe, K. Latvju daņu izlase. II. daļa. Otra druka* 12
26. *Stērste, E. Eizebijs un Florestans. Dzejas* 35
„Eizebijs un Florestans“ ir daiļas, tīras un kulturelas dzejas grāmata, izdota rūpīgi un ar gaumi.
„Ritums“.
27. *Strāls, K. Karš. Romans* 130
„No Strāla romana ir iznākusi tikai pirmā daļa. Tadēļ vēl grūti spreest par šo darbu visumā. Bet tas, kas jau pārredzams, leecina, ka „Karš“ varbūt būs labakais un pilnigakais kara romans latveešu literaturā.
Isajā recenzijā, protams, nevoreja pārspreest Strāla romanu visā pilnībā, bet ikveenam viņu labak pašam lasit.
Ar interesi gaidisim romana nākošās daļas.“
„Latvijas Sargs“.
28. *Vesels, J. Aklais ezers. Fantazijas* 50
Plašā mākslas ar puszinatnes peemaisi fantastika lasitaju drīz veen eeinteresē un paņem savā varā.
„Brīvā Zeme“.
29. *Vesels, J. Zem vācu jūga. Stāsts* 35
Ar preeku apsveicam šo jauno īpatnejo rakstneeku prozaiķi Veseli. Viņa stāsts ir vēenīgais mums par Kurzemē palikušo latveešu dzīvi zem vācu okupācijas varas.
„Latvijas Kareivis“.
30. *Virza, Ed. Franču lirika XIX. g. s.* 75
Ja kāds man jautatu, kādu no jauniznākušām grāmatam tam lai eetelcu, tad bez stomišanās es tam teiktu: „Franču liriku XIX. g. s.“. Šis arīgi glītais un eekšķīgi noskaidrotais izdevums leecina, ka „Letas“ grāmatu apgādneeciba ar nopeetnību ķeras pee ļoti izvēletu grāmatu klajā laišanas.
„Latvijas Kareivis“.
31. *Vulfs, Ed. Dzejas* 125
32. *Vulfs, Ed. Miniaturas* 65
33. *Cālits, Ed. Veenalga. Stāsts* 85

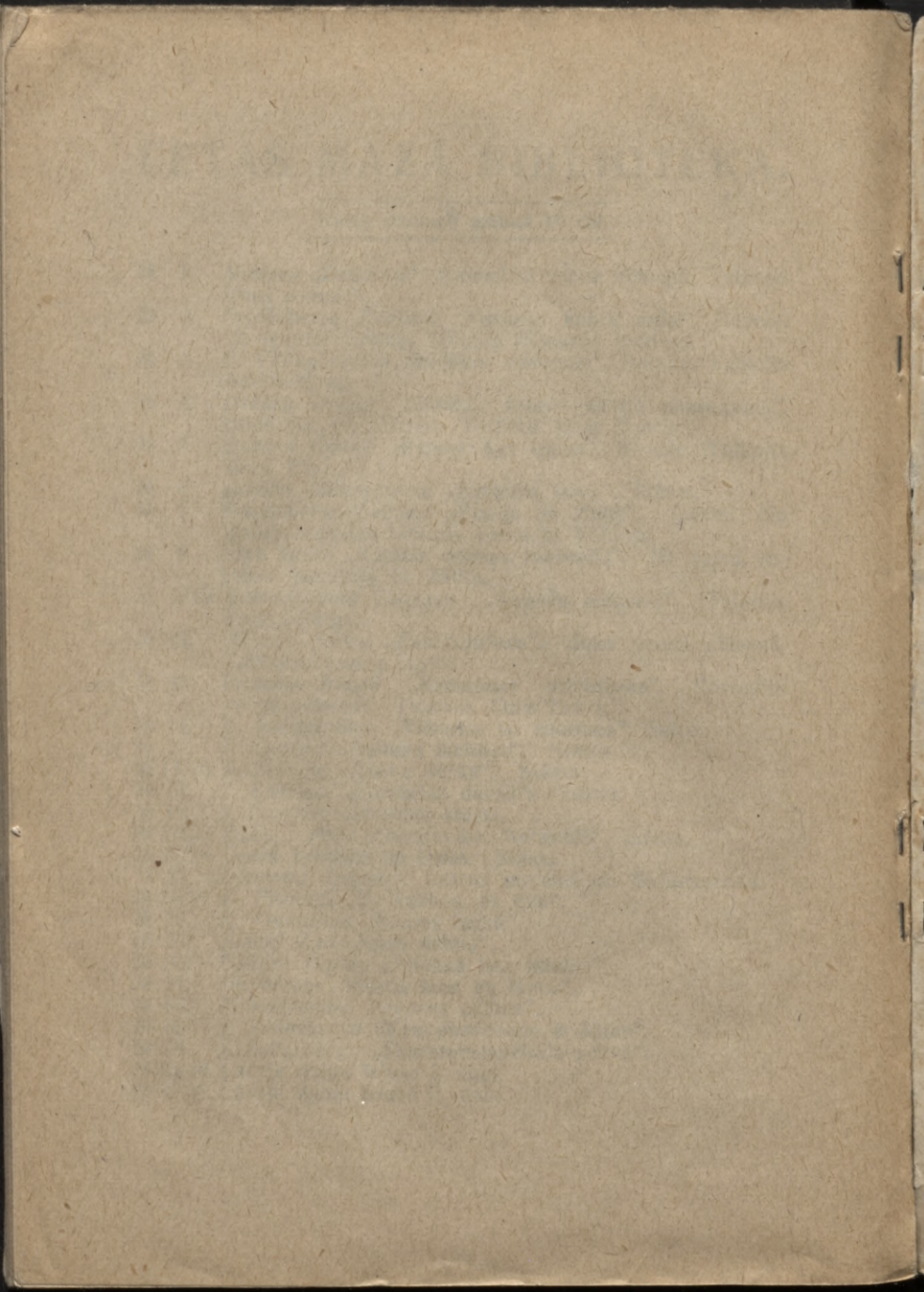
LETAS MAZĀ BIBLIOTEKA.

Katrs numurs maksā 10 rbl.

- № 1. *Moljera „Daiļavas“*. Komedija veenā cēleenā. Tulkojis Unus e multīs.
- № 2. *Friedeberta Tuglāsa „Vasaras nakts mīla“*. Novele. No igauņu valodas tulkojis Richards Valdess.
- № 3. *E. Vildenbrucha „Raganas dzeesma“*. Balade. Tulkojis Adolfs Erss.
- № 4. *Oskara Uailda „LORDA Artura Sevīļa nozēegums“*. Etide par peenākumu. Tulkojis Jānis Ezeriņš.
- № 5. *Oskara Uailda „Kentervīlas spoks“*. Novele. Tulkojis Jānis Ezeriņš.
- № 6. *Jakoba Māndsmetsa „Sacirsta laiva“*. Stāsts.
- № 7. *Friedeberta Tuglāsa „Popīts un Huhū“*. Stāsts. No igauņu valodas tulkojis Richards Valdess.
- № 8. *Eino Leino „Veenas deenas taurenīši“*. No somu valodas tulkojuse E. Zālīte.
- № 9/10. *Rabindranata Tagores „Augošs mēnesis“*. Tulkojis Valts Davids.
- № 11. *Oktava Mirbo „Eemīlejušeas“*. Joks veenā cēleenā. Tulkojis Unus e multīs.
- № 12. *Fransua Koppē „Kremonas vijolneeks“*. Komedija veenā cēleenā. Tulkojis Jānis Ezeriņš.
- № 13. *V. Berenstama „Vēstules no ceetuma“*. Skice.
- № 14. *J. Ezeriņa „Zallana laulības“*. Stāsts.
- № 15/16. *J. Ezeriņa „Dama sērās“*. Stāsts.
- № 17. *J. Ezeriņa „Gulripšas dārza“*. Stāsts.
- № 18. *J. Ezeriņa „Invalida stāsts“*.
- № 19/20. *Edgara Poe „Slepkavība Morgeelā“*. Stāsts.
- № 21/24. *Bedjē Tristans un Izote*. Stāsts.
- № 25. *Džiovani Bokačio. Četras noveles no Dekameronā*.
- № 26/27. *P. Ermanis „Es šaubos, es ticu“*.
- № 28. *K. Tetmajers „Kaujas laukā“*.
- № 29. *Juhani Aho „Kāzu deena“*.
- № 30. *Oskara Uailda „Siinksā bez mīklas“*.
- № 31. *Oliveretto „Viņpus laba un ļauna“*.
- № 32. *Rabindranata Tagores „Čitra“*.
- № 33. *J. Zederberga „Pee pusdeenas maltites“*.
- № 34. *J. Zederberga „Skurstenslaucitaja seeva“*.
- № 35/36. *Latvju daiņu izlase I. daļa*.
- № 37/38. *Latvju daiņu izlase II. daļa*.

[0,90]

LATVIJAS NACIŅĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309057746

IZSTRĀIŅU ŽURNĀLS

1920. gada 1. sējums, Nr. 1

Rīgas, 1920.

Publ. "Latvijas Izstrādes žurnāls"

Redaktors: K. P. P.

Atbildīgais: K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Dr. K. P. P.

Visu redz, visu dzird, visu atzīmē

ILUSTRETS ŽURNALS

Pastāv no 1920. g. ♦ Iznāk divas reizes mēnesī. ♦ Maksā 20 rbj. num.

„ILUSTRETS ŽURNALS“ ir laikraksts ilustrācijās. Ko deenas un nedejas laikraksti apraksta vārdos, to „ILUSTRETS ŽURNALS“ rāda fotogrāfijās, zīmējumos un gleznās. Bez tam vēl stāsti, apraksti, humors. Visa Latvijas dzīve un eevērojamaakee notikumi ārpus Latvijas katru divu nedeju starplaikā atzīmēti „ILUSTRETĀ ŽURNALĀ“.

„ILUSTRETU ŽURNALU“ izdod „LETA“, rediģē mākslineeks **Alberts Prande** un viņā strādā līdzī labakee latveešu mākslineeki, rakstneeki, fotogrāfi, žurnalisti, zinātnēeki un sabēedriski darbīneeki. Labi izvēlētais līdzstrādneeku sastāvs dod eespēju „ILUSTRETU ŽURNALU“ satura ziņā nostādīt preekšzīmīgi.

„ILUSTRETU ŽURNALU“ eespež uz ļoti laba balta papīra. Katrs numurs ir 16 leela formata lapas puses beezs, un tanī ir eevētoti bez literariskas daļas ne mazak par 40 dažadas ilustrācijas — uzņēmumi no Latvijas un citureenes, karikatūras, gleznu reprodukcijas.

„ILUSTRETS ŽURNALS“ nedrīkst trūkt neveenā ģīmenē, neveenā ārsta, advokata vaj cita kāda sabēedriskā darbīneeka uzgaidamā istabā, neveenā bibliotekā, neveenā veikalā, kur nāk un eet publika.

„ILUSTRETA ŽURNALA“ abonešanas maksa:

Ar peesūtišanu uz 1 mēn. neeerakst. 40 rbj., eerakst. 50 rbj.			
„ „ „ 3 „ „ 117 „ „ 147 „			
Bez peesūtišanu. „ 1 „ „ 36 „			
„ „ „ 3 „ „ 105 „			

REDAKCIJA

Rīgā, Suvorova eelā № 4, otrā stāvā (tāļrunis 21-92).

EKSPEDICIJA

Rīgā, Suvorova eelā 4, „Letas“ grāmatu veikalā (tāļr. 6-83).

Pasūtījumus peeņem visos grām. veik. un pasta eestādēs.